

ĐIỀU KIỆN ĐỂ NGƯỜI TIN CHÚA NHẬN ĐƯỢC SẢN NGHIỆP ĐỜI ĐỜI

Bài 11 - Người tin Chúa phải chịu phép cắt bì của Đấng Christ, là lột bỏ tánh xác thịt của mình.

Chúng ta tiếp tục suy gẫm những sự mâu nhiệm của Lời Đức Chúa Trời trong loạt bài về *Những điều kiện mà mọi người tin Chúa phải đạt được, hầu cho tâm linh được nhận lãnh quyền hợp pháp trở nên con cái của Đức Chúa Trời, được hưởng cơ nghiệp đời đời*, mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã hứa với Áp-ra-ham (khi người còn là Áp-ram) và cho dòng dõi của người, mà trong Danh của Đức Chúa Jêsus Christ chúng ta được gọi là dòng dõi của Áp-ra-ham.

Nếu chúng ta nhìn vào chặng đường mà Áp-ram đã trải qua, cho đến khi người được Đức Giê-Hô-Va đổi tên thành Áp-ra-ham và Sa-rai, vợ của người cũng được đổi tên thành Sa-ra và sanh ra Y-sác, theo như Lời Đức Giê-Hô-Va đã hứa, đó là một thời gian dài tới hai mươi lăm năm. Áp-ram đã kinh nghiệm được những sự thất bại, khi người dùng trí khôn của xác thịt mình để đối phó với loài người thế gian này và cũng qua những sự khốn khó đó, mà Áp-ram kinh nghiệm được quyền phép của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời toàn năng, khi Ngài đã giải cứu người và vợ người khỏi tay Pha-ra-ôn vua xứ Ê-díp-tô và khỏi tay A-bi-mê-léc vua của Ghê-ra.

Áp-ram là bóng về hết thảy tâm linh của những người tin Chúa, được Đức Thánh-Linh kêu gọi, như Lời Chúa đã chép (Công vụ các sứ đồ 2:39; Rô-ma 9:25) và chặng đường mà Áp-ram đã trải qua cho đến khi người được trở thành Áp-ra-ham và sanh ra Y-sác, đó là bóng về con đường (thuộc linh) mà mọi người tin Chúa sẽ phải trải qua, trong kế hoạch cứu chuộc của Đức Chúa Trời.

Chúng ta hãy xem những điều kiện mà Áp-ram phải đạt theo mạng lệnh của Đức Giê-Hô-Va, để nhận biết thứ tự từng bước của những nguyên tắc mà mọi người tin Chúa sẽ phải trải qua, như Áp-ra-ham đã trải qua, cho đến khi dòng dõi của người được sanh ra như Lời Đức Giê-Hô-Va đã phán. Nhưng trước hết, chúng ta phải nhận biết rằng, Lời Đức Chúa Trời đã chép trong Kinh-Thánh đó, luôn mang ý nghĩa thần linh và sự sống, nghĩa là chúng ta phải hiểu ý nghĩa của Lời Đức Chúa Trời theo Lẽ thật, là Luật pháp của Thánh-Linh sự sống.

Việc đầu tiên đó là *Người tin Chúa phải ra khỏi quê hương, vòng bà con và nhà cha về phần xác thịt mình, để đi đến nơi Chúa đã định cho* (Sáng thế ký 12:1). Điều này có nghĩa là tâm linh của người tin Chúa phải trở dậy làm theo Lời Đức Chúa Trời, để thoát ra khỏi sự ảnh hưởng của xác thịt mình, mà thân thể xác thịt của người tin Chúa được ví là nhà tạm, là thành để ẩn nấu tạm thời cho tâm linh, đang khi còn sống ở trên đất này. Tâm linh của người tin Chúa phải được giải thoát ra khỏi những sự rửa sả, là sự báo trả công bình của Luật pháp trên tội lỗi của xác thịt, truyền lại từ tổ phụ của người ấy. Người tin Chúa không được nhờ cậy vào những sự đã và đang cai trị tư tưởng, hoặc những công việc thuộc về xác thịt nhưng vi phạm luật pháp công bình của Đức Chúa Trời, nhưng phải trông cậy hoàn toàn vào mọi Lời của Đức Chúa Trời đã chép trong Kinh-Thánh.

Thi-Thiên 1:1-6: Phước cho người nào chẳng theo mưu kế của kẻ dữ, chẳng đứng trong đường tội nhân, không ngồi chỗ của kẻ nhạo báng; Song lấy làm vui vẻ về luật pháp của Đức Giê-hô-va, và suy gẫm luật pháp ấy ngày và đêm. Người ấy sẽ như cây trồng gần dòng nước, sanh bông trái theo thì tiết, lá nó cũng chẳng tàn héo; Mọi sự người làm đều sẽ thịnh vượng. Kẻ ác chẳng như vậy đâu; Nhưng chúng nó khác nào rơm rác gió thổi bay đi. Bởi cơ ấy kẻ ác chẳng đứng nổi trong ngày đoán xét, tội nhân cũng không được vào hội người công bình. Vì Đức Giê-hô-va biết đường người công bình, song đường kẻ ác rồi bị diệt vong.

Ê-phê-sô 5:1-17: Vậy anh em hãy trở nên kẻ bắt chước Đức Chúa Trời như con cái rất yêu dấu của Ngài; hãy bước đi trong sự yêu thương, cũng như Đấng Christ đã yêu thương anh em, và vì chúng ta phó chính mình Ngài cho Đức Chúa Trời làm của dâng và của tế lễ, như một thức hương có mùi thơm. Phàm những sự gian dâm, hoặc sự ô uế, hoặc sự tham lam, cũng chớ nên nói đến giữa anh em, theo như cách xứng đáng cho các thánh đồ. Chớ nói lời tục tĩu, chớ giễu cợt, chớ giả ngộ tầm phào, là những điều không đáng, nhưng thà cảm tạ ơn Chúa thì hơn. Vì anh em phải biết rõ rằng kẻ gian dâm, ô uế, tham lam, tức là kẻ thờ hình tượng, không một kẻ nào được dự phần kế nghiệp của nước Đấng Christ và Đức Chúa Trời. Đừng để cho ai lấy lời giả trá phỉnh dỗ anh em; vì ấy là nhân những điều đó mà cơn thịnh nộ của Đức Chúa Trời giáng trên các con bạn nghịch. Vậy, chớ có thông đồng điều chi với họ hết. Vả, lúc trước anh em đang còn tối tăm, nhưng bây giờ đã nên người sáng láng trong Chúa. Hãy bước đi như các con sáng láng; vì trái của sự sáng láng ở tại mọi điều nhân từ, sự công bình và lẽ thật. Hãy xét điều chi vừa lòng Chúa, và chớ dự vào công việc vô ích của sự tối tăm, thà quả trách chúng nó thì hơn; vì dầu nói đến điều mà những người đó làm cách kín giấu, cũng đã là hổ thẹn rồi. Nhưng hết thảy mọi sự đã bị quả trách đều được tỏ ra bởi sự sáng; phàm điều chi đã tỏ ra thì trở nên sự sáng vậy. Cho nên có chép rằng:

Người đang ngủ, hãy thức, hãy vùng dậy từ trong đám người chết, thì Đấng Christ sẽ chiếu sáng người. Vậy, hãy giữ cho khéo về sự ăn ở của anh em, chớ xử mình như người đại dột, nhưng như người khôn ngoan. Hãy lợi dụng thì giờ, vì những ngày là xấu. Vậy chớ nên như kẻ đại dột, nhưng phải hiểu rõ ý muốn của Chúa là thế nào.

Điều thứ hai là *Người tin Chúa phải nhận biết sự kế tự sự sống của loài người chính là mọi lời mà người ta sẽ nói ra từ môi miệng mình.*

Sáng thế ký 15:1-6: Sau các việc đó, trong sự hiện thấy có Lời Đức Giê-hô-va phán cùng Áp-ram rằng: Hỡi Áp-ram! người chớ sợ chi; Ta đây là một cái thuẫn đỡ cho người; phần thưởng của người sẽ rất lớn. Áp-ram thưa rằng: Lạy Chúa Giê-hô-va, Chúa sẽ cho tôi chi? Tôi sẽ chết không con, kẻ nối nghiệp nhà tôi là Ê-li-ê-se, người Đa-mách. Áp-ram lại nói rằng: Này, Chúa làm cho tôi tuyệt tự; một kẻ tôi tớ sanh đẻ tại nhà tôi sẽ làm người kế nghiệp tôi. Đức Giê-hô-va bèn phán cùng Áp-ram rằng: Kẻ đó chẳng phải là kẻ kế nghiệp người đâu, nhưng ai ở trong gan ruột người ra, sẽ là người kế nghiệp người. Đoạn, Ngài dẫn người ra ngoài và phán rằng: Người hãy ngó lên trời, và nếu người đếm được các ngôi sao thì hãy đếm đi. Ngài lại phán rằng: Dòng dõi người cũng sẽ như vậy. Áp-ram tin Đức Giê-hô-va, thì Ngài kể sự đó là công bình cho người.

Chữ thuẫn - shield^{H4043} được chép trong câu 1 trên, đó là chữ מָגֶן - m^ginnâh, số 4043 ra từ chữ נָגַן - gânan, số 1598 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *cái khiên, lá chắn, vật che chở, người bảo vệ, người che chở, hàng rào được dựng lên để bảo vệ;*

Phần nhiều người tin Chúa đã nghĩ rằng, trong cơn gian truân, khó khăn, nguy hiểm, nếu người ta kêu cầu Danh Chúa, thì họ sẽ được Chúa bảo vệ! Nhưng Đức Chúa Trời muốn dân sự của Ngài nhận biết rằng, chính Lời của Ngài sẽ bảo vệ họ, nếu họ tiếp nhận, vâng giữ và làm theo Lời Đức Chúa Trời, vì có những người mang danh là người tin Chúa, nhưng lại không vâng giữ và không làm theo Lời của Đức Chúa Trời, thì dù họ có kêu Danh Chúa, thì Đức Chúa Trời cũng không nghe họ, như Lời Chúa đã chép trong sách tiên tri Ê-sai:

Ê-sai 1:1-20: Về đời Ô-xia, Giô-tham, A-cha và Ê-xê-chia, là các vua nước Giu-đa, thì Ê-sai, con trai A-mốt, có sự hiện thấy về nước Giu-đa và thành Giê-ru-sa-lem. Hỡi các tầng trời, hãy nghe; hỡi đất, hãy lắng tai; vì Đức Giê-hô-va có phán rằng: Ta đã nuôi nấng con cái, trưởng dưỡng chúng nó, song chúng nó dấy loạn nghịch cùng Ta. Bò biết chủ mình, lừa biết máng của chủ; song Y-sơ-ra-ên chẳng hiểu biết, dân Ta chẳng suy nghĩ. Ôi! nước mắc tội, dân mang lỗi nặng nề, tông giống độc dữ, con cái làm bậy bạ kia! Chúng nó đã lìa bỏ Đức Giê-hô-va, khinh lờn Đấng Thánh của Y-sơ-ra-ên, đã trở nên xa lạ và lui đi. Các người sao còn cứ bợn nghịch, để lại bị đánh nữa? Đầu đều đau đớn cả, lòng đều mòn mỏi cả. Từ bàn chân cho đến đỉnh đầu, chẳng có chỗ nào lành: rất những vết thương, vết sưng cùng lẫn mồi, chưa rịt, chưa quấn, cũng chưa bôi dầu cho êm. Xứ các người là nơi hoang vu, thành các người bị lửa thiêu hủy; dân ngoại nuốt đất đai các người trước mặt các người, hoang vu như bị dân ngoại phá tán. Con cái Si-ôn bị bỏ lại như lều vườn nho, như chòi ruộng dưa, như thành bị vây. Ví bằng Đức Giê-hô-va vạ quân chẳng để chúng ta còn sót lại chút đỉnh, thì chúng ta sẽ giống thành Sô-đôm và như thành Gô-mô-rơ vậy! Hỡi các quan trưởng Sô-đôm, hãy nghe lời của Đức Giê-hô-va. Hỡi dân Gô-mô-rơ, hãy để tai vào luật pháp của Đức Chúa Trời chúng ta! Đức Giê-hô-va phán: Muôn vàn của lễ các người nào có can hệ gì đến Ta? Ta đã chán chê của lễ thiêu bằng chiên đực và mỡ của bò con mập. Ta chẳng đẹp lòng về huyết của bò đực, chiên con và dê đực đâu. Khi các người đến châu trước mặt Ta, ai khiến các người giày đạp hành lang Ta? Thôi, đừng dâng của lễ chay vô ích cho Ta nữa! Ta ghét mùi hương, ngày trăng mới, ngày sa-bát cùng sự rao nhóm hội; Ta chẳng khứng chịu tội ác hội hiệp nơi lễ trọng thể. Thật, lòng Ta ghét những ngày trăng mới và kỳ lễ các người, là nặng nề cho Ta, Ta lấy làm mệt mà gánh lấy. Vậy nên, khi các người giơ tay, thì Ta che mắt khỏi các người. Khi các người cầu nguyện rướm rà, Ta chẳng thềm nghe. Tay các người đầy những máu. Hãy rửa đi, hãy làm cho sạch! Hãy tránh những việc ác khỏi trước mắt Ta. Đừng làm dữ nữa. Hãy học làm lành, tìm kiếm sự công bình; hãy đỡ đần kẻ bị hà hiếp, làm công bình cho kẻ mồ côi, bênh vực lẽ của người góa bụa. Đức Giê-hô-va phán: Bây giờ hãy đến, cho chúng ta biện luận cùng nhau. Dầu tội các người như hồng điều, sẽ trở nên trắng như tuyết; dầu đỏ như son, sẽ trở nên trắng như lông chiên. Nếu các người sẵn lòng vâng Lời, sẽ ăn được sản vật tốt nhất của đất. Nhược bằng các người chẳng khứng và bợn nghịch, sẽ bị nuốt bởi gươm; vì miệng Đức Giê-hô-va đã

phán.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán với Áp-ram rằng: **ai ở trong gan ruột người ra, sẽ là người kế nghiệp người**, ấy là Đức Giê-Hô-Va đã phán với Áp-ram một nguyên tắc, cả thuộc thể và thuộc linh, vì Đức Giê-Hô-Va đang nói chuyện với tâm linh của người và với một dòng dõi đồng như sao trên trời, không đếm được, mà dòng dõi đó không phải là thuộc về xác thịt, nhưng thuộc về sự sống đời đời. Đức Giê-Hô-Va cũng biết rằng, Áp-ram sẽ hiểu Lời của Ngài theo cách của xác thịt mình, dầu vậy, trong kế hoạch tìm một dòng dõi thánh, Đức Giê-Hô-Va đã phán Lời của Ngài ra, hầu khi thời kỳ đã định trước đến, dòng dõi thánh của Đức Giê-Hô-Va sẽ hiểu được chân giá trị của Lời Ngài, nghĩa là hiểu theo Lẽ thật, đó là Đức Giê-Hô-Va đã tỏ cho Áp-ram biết rằng, chính hạt giống (cả thuộc thể và thuộc linh) từ trong lòng của Áp-ram, khi đã được gieo ra, nó sẽ mọc và sanh trái cho Áp-ram, tùy thuộc vào tình trạng sống của Áp-ram khi gieo hạt giống đó, sẽ kế tự Áp-ram, hay cũng có thể nói là Áp-ram (và dòng dõi của Áp-ram) sẽ gặt trái mà Áp-ram đã gieo, hoặc tốt, hoặc xấu.

Lời của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời hằng còn đến muôn đời, vì thế cho nên, là tuyển dân của Đức Chúa Trời, thì chúng ta phải nhận biết trách nhiệm của mình là phải cẩn thận khi nói và làm theo Lời Chúa dạy.

Châm ngôn 8:21: Sống chết ở nơi quyền của lưỡi; Kẻ ái mộ nó sẽ ăn bông trái của nó.

Châm ngôn 4:23: Khá cẩn thận giữ tấm lòng của con hơn hết, vì các nguồn sự sống do nơi nó mà ra.

Đức Giê-Hô-Va đã phán với Áp-ram rằng: **ai ở trong gan ruột người ra, sẽ là người kế nghiệp người.**

Chữ **gan ruột** - bowels^{H4578} chép trong câu 4 trên, đó là chữ **רַעֲוֵי**- me'ah, số 4578 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **những cơ phận bên trong thân thể như bộ phận tiêu hoá thân thể của người ta, ruột, gan, thận, tử cung, trái tim, lá phổi, bộ não là trung tâm tiếp nhận các thông tin qua năm giác quan của thân thể xác thịt cùng sự suy nghĩ, sự suy xét, sự phát ngôn, sự xúc cảm hoặc vui hoặc buồn, hoặc ghét hoặc yêu;**

Đức Giê-Hô-Va đã không phán với Áp-ram về việc người phải làm điều này hay là điều kia để có được một dòng dõi theo ý của Ngài, ấy là vì Đức Giê-Hô-Va tìm một dòng dõi thánh, ngay cả khi Đức Giê-Hô-Va đã chọn Áp-ram, ấy không phải là vì Ngài đã chọn Áp-ram để qua người mà có một dòng dõi thánh, thì Ngài sẽ mách bảo cho người biết phải làm như thế nào để đẹp ý Ngài! Vì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời là Đấng Công Bình, trong Ngài không có sự tây vạ.

Khi chúng ta học Lời Chúa chép trong Kinh-Thánh, chính tâm linh của chúng ta phải nhờ cậy Đức Thánh-Linh để nhận biết ý nghĩa của Lời Chúa mà làm theo, vì Lời của Đức Giê-Hô-Va luôn tập trung vào sự sống lại và đời đời của tâm linh chúng ta, nghĩa là Ngài tập trung vào ngọn đèn của Ngài nơi tâm linh chúng ta.

Đức Giê-Hô-Va đã mách bảo cho tâm linh của Áp-ram và nếu tâm linh của Áp-ram đã tỉnh thức về các Lời của Đức Giê-Hô-Va, thì người sẽ biết cai trị cái lòng của mình, nghĩa là tư tưởng, sự suy nghĩ của người, liên quan đến mọi lời mà người sẽ nói ra, vì chính Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã dùng Lời của Ngài để tạo nên muôn vật, ban sự sống cho muôn vật cùng duy trì và cai trị muôn vật bằng Lời của Ngài.

Ê-sai 55:8-13: Đức Giê-hô-va phán: Ý tưởng của Ta chẳng phải ý tưởng của các người, đường lối của các người chẳng phải đường lối của Ta. Vì các tầng trời cao hơn đất bao nhiêu, thì đường lối của Ta cao hơn đường lối của các người, ý tưởng của Ta cao hơn ý tưởng của các người cũng bấy nhiêu. Vả, như mưa và tuyết xuống từ trên trời và không trở lại nữa, mà đượm nhuần đất đai, làm cho sanh ra và kết nụ, đặng có giống cho kẻ gieo, có bánh cho kẻ ăn, thì Lời nói của Ta cũng vậy, đã ra từ miệng Ta, thì chẳng trở về luống ruộng, mà chắc sẽ làm trọn điều Ta muốn, thuận lợi công việc Ta đã sai khiến nó. Vì các người sẽ đi ra vui vẻ, được đưa đi trong sự bình an. Trước mặt các người, núi và đồi sẽ trở tiếng ca hát, mọi cây cối ngoài đồng sẽ vỗ tay. Cây tùng sẽ mọc lên thay cho bụi gai, và cây sim sẽ lớn lên thay cho gai góc; điều đó sẽ làm cho biết Danh Đức Giê-hô-va, và là một dấu đời đời không hề tuyệt diệt.

Khi Đức Giê-Hô-Va đã phán với chúng ta bất luận điều gì, thì Lời của Ngài chính là đường lối của Ngài và chúng ta phải nhận biết đó là mạng lệnh và là con đường chúng ta phải noi theo, vì Lời Đức Chúa Trời là sự sống lại và sự sống đời đời cho linh hồn của chúng ta.

Áp-ram đã không thật sự nhận biết ý nghĩa các Lời của Đức Giê-Hô-Va mang ý nghĩa thần linh và sự sống, vì thế cho nên người đã nghe theo lời của Sa-rai, vợ mình, để ăn nằm với con đòi A-ga, người Ê-díp-tô, để Sa-rai sẽ nhờ con đòi đó mà mình có con, vì theo tập tục của người Hê-bơ-rơ, thì hết thấy những người làm con đòi, hay còn được gọi là nô-lệ cho ai đó, mà cưới vợ, hay gả chồng và sanh con cái mình trong khi họ đang làm tôi mọi cho chủ, thì những con cái đó, hoặc vợ đó, sẽ thuộc về chủ của mình (Xuất Ê-díp-tô Ký 21:1-4).

Theo ý nghĩa thuộc linh (Lẽ thật) thì loài người xác thịt luôn nhờ cậy sự thông sáng, nghĩa là theo những

sự toan tính của tâm trí xác thịt mình, để làm mọi sự, hoặc trong công việc, hoặc trong các mối quan hệ và người ta sử dụng sự thông sáng của chính mình theo cách mỗi người tự cho điều đó là hay, là tốt, là khôn, qua việc người ta nói chuyện, công bố, phát ngôn, giao dịch... để hoàn thành công việc của mình, mà người ta không nghĩ những sự đó sẽ đem lại hậu quả cho sự sống của mình như thế nào.

Áp-ram đã nghe theo lời vợ mình, là Sa-rai mà ăn nằm với con đòi A-ga và đó là bóng về những người tin Chúa khi chưa được tái sinh tâm linh mình, vẫn sử dụng khả năng của xác thịt mình, để giải quyết mọi sự theo ý muốn của xác thịt mình, nghĩa là người ta nhìn mọi sự theo con mắt của xác thịt, theo điều mình cho là phải, mà bỏ qua Lời cảnh báo của Đức Chúa Trời:

Châm ngôn 3:6-8: Phàm trong các việc làm của con, khá nhận biết Ngài, thì Ngài sẽ chỉ dẫn các nẻo của con. Chớ khôn ngoan theo mắt mình; Hãy kính sợ Đức Giê-hô-va, và lìa khỏi sự ác: Như vậy, cuống rốn con sẽ được mạnh khỏe, và xương cốt con được mát mẻ.

Có nghĩa là: *Trong tất cả mọi đường lối (những sự toan tính, những công việc sẽ làm) của con, hãy nhận biết (hãy am hiểu, hãy hiểu biết, hãy nghĩ đến) Ngài, thì Ngài sẽ chỉ dẫn (quản lý, hướng dẫn, dắt dẫn) các nẻo (những toan tính, những sự lo lắng, những sự thắc mắc) của con. Chớ khôn ngoan theo mắt của con: hãy kính sợ Đức Giê-hô-va, và rời khỏi điều ác. Như vậy, cuống rốn của con sẽ được mạnh khỏe và xương cốt (thực chất căn bản, thân thể) của con sẽ được mát mẻ (được nghỉ ngơi, được tĩnh dưỡng).*

Toàn ý của ba câu trên nói về hậu quả của những sự mà người ta sẽ lựa chọn làm theo ý muốn của xác thịt mình, hoặc là người ta sẽ nhờ cậy Đức Chúa Trời, đã được chép trong sách Phục truyền luật lệ ký đoạn 28.

Khi Giê-hô-va Đức Chúa Trời đã phán với bảo với ai đó một điều gì, thì người ấy phải nhận biết rằng, người ấy sẽ phải đối diện với những sự có liên quan đến mạng lệnh mà Đức Giê-hô-va đã phán. Áp-ram đã không để ý đến điều Đức Giê-hô-va đã phán rằng: **ai ở trong gan ruột người ra, sẽ là người kế nghiệp người**, vì Áp-ram đã chỉ quan tâm đến việc mình sẽ có con, nghĩa là sẽ có một dòng dõi kế tự mình mà thôi.

Giê-hô-va Đức Chúa Trời là Đấng Mưu Luận, đã sắm sẵn cho một môi trường, được sử dụng cho việc tìm một dòng dõi thánh, một nước thầy tế lễ cho Ngài, mà trong môi trường đó có đủ hết thảy mọi sự thuộc về sự tôi luyện, sự mài dũa, sự rèn tập, sự luyện lọc hết thảy những người sẽ được Ngài kêu gọi và chỉ những người nào thắng được những sự thử thách đó, mới được chọn mà thôi. (Khải huyền đoạn 2 và 3).

Vì Áp-ram đã không nhận thức được ý nghĩa của những Lời mà Đức Giê-hô-va đã phán với mình về dòng dõi kế tự mình, nên người đã mắc sai lầm, khi nghe theo lời Sa-rai và ăn nằm với con đòi A-ga, người Ê-díp-tô và bởi đó mà Ích-ma-ên, con trai của Áp-ram, được sanh ra bởi A-ga, khi Áp-ram đã tám mươi sáu tuổi.

Điều thứ ba là *người tin Chúa phải đi ở trước mặt Đức Chúa Trời làm một người trọn vẹn, hay có thể nói rằng, đường lối của người tin Chúa phải luôn trọn vẹn ở trước mặt Đức Chúa Trời.*

Khi người tin Chúa đã nhờ quyền phép của Lời Đức Chúa Trời mà nhận biết trách nhiệm của mình, là phải nhờ Lễ thật và quyền phép của Đức Thánh-Linh để tái sinh tâm linh mình, thì kể từ đó, người tin Chúa phải luôn tỉnh thức về tư tưởng, những toan tính trước mọi sự mà người ấy đối diện với, (mà những sự đó đều nằm trong sự biết trước của Đức Chúa Trời, sẽ được xảy đến với những người được Ngài gọi, để dạy dỗ, thử thách, rèn tập) và những tư tưởng đó được gọi là *đường lối* của chính người ấy ở trước mặt Đức Chúa Trời.

Sáng thế ký 17:1-2: Khi Áp-ram được chín mươi chín tuổi, thì Đức Giê-hô-va hiện đến cùng người và phán rằng: Ta là Đức Chúa Trời toàn năng; người hãy đi ở trước mặt Ta làm một người trọn vẹn. Ta sẽ lập giao ước cùng người, làm cho dòng dõi người thêm nhiều quá bội.

Chữ đi - walk^{H1980} chép trong câu trên, đó là chữ הָלַךְ - **halak**, số 1980 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *con đường để bước đi trên đó, là cách sống, là lối sống, là cử chỉ, là thái độ, là hành động, là phương thức, là sự lãnh đạo, sự dẫn dắt, sự thực hiện trong cuộc sống, là điều khiến cho người ta bước theo tư tưởng đó;*

1 Các vua 2:1-4: Khi ngày của Đa-vít hầu trọn, người truyền lệnh cho Sa-lô-môn, con trai mình, mà rằng: Ta hầu đi con đường chung của cả thế gian, khá mạnh dạn và nên người trượng phu! Hãy giữ điều Giê-hô-va Đức Chúa Trời muốn con giữ, để đi trong đường lối Ngài, gìn giữ những luật pháp, điều răn, mạng lệnh, và sự dạy dỗ của Ngài, y như đã chép trong luật pháp của Môi-se, hầu cho con làm điều chi hay là đi nơi nào cũng đều được thành công, và Đức Giê-hô-va sẽ làm ứng nghiệm Lời Ngài đã phán về ta, rằng: Nhược bằng các con trai người cẩn thận về đường lối mình, hết lòng, hết ý theo lẽ thật mà đi ở trước mặt Ta, thì người sẽ chẳng hề thiếu người ngồi trên ngôi Y-sơ-ra-ên.

Thi-Thiên 119:1-6: Phước cho những người trọn vẹn trong đường lối mình, đi theo luật pháp của Đức

Giê-hô-va, phước cho những người gìn giữ chứng cứ Ngài, và hết lòng tìm cầu Ngài. Họ không làm trái phép công bình, nhưng đi trong các lối Ngài. Chúa đã truyền cho chúng tôi các giềng mối Chúa, hầu cho chúng tôi cẩn thận giữ lấy. Ô! chớ chi đường lối tôi được vững chắc, để tôi giữ các luật lệ Chúa! Khi tôi chăm chỉ về các điều răn Chúa, thì chẳng bị hổ thẹn.

Đường lối của mỗi người chính là bằng chứng về con người thật (tâm linh) của người ấy, sẽ được soi chiếu với đường lối của Đức Chúa Trời và như vậy, nếu đường lối của người đó, tức là thái độ, tư tưởng, ý định, mục đích sống, cách sống, lời nói, việc người làm, điều người ấy ưa thích mà không đúng theo tiêu chuẩn thánh khiết và công bình của Đức Chúa Trời, thì linh hồn của người ấy sẽ bị hư mất đời đời.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời biết rõ các tạo vật của Ngài và Ngài biết lúc ban đầu, loài người do Ngài tạo dựng nên vốn tốt lành và hoàn hảo theo ảnh tượng của Ngài, vì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã dùng hơi thở của miệng Ngài mà tạo nên loài người, nghĩa là loài người được tạo nên theo sự công bình và sự thánh sạch của Lẽ thật. Nhưng A-đam, là người trước nhất được Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời tạo nên trên đất này, đã coi thường mạng lệnh của Đức Chúa Trời về việc Ngài đã cấm loài người ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác mà Ngài đã trồng tại nơi vườn Ê-đen, mà nghe theo lời vợ, là Ê-va, là người được tạo nên bởi thịt và xương của A-đam, nghĩa là thuộc về đất, mà ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác mà Đức Chúa Trời đã cấm ăn. Khi người ta coi thường mạng lệnh của Đức Chúa Trời thì ngọn đèn của Đức Giê-Hô-Va nơi tâm linh người đó không được thắp sáng, bấy giờ tâm linh của người ấy sẽ không thể quản trị được những hành vi sai trái bị điều khiển bởi những sự toan tính theo tư dục của xác thịt mình và như vậy, tâm linh của người ấy đã phạm tội chiều theo xác thịt mình và khi tội lỗi đã phạm trong xác thịt, thì sanh ra sự chết.

Gia-cơ 1:14-15: Nhưng mỗi người bị cám dỗ khi mắc tư dục xui giục mình. Đoạn, lòng tư dục cứu mang, sanh ra tội ác; tội ác đã trọn, sanh ra sự chết.

Vì cơ tội lỗi của A-đam mà sự chết đã xâm nhập trong loài người hết thảy và vì cơ đó mà loài người bị thiếu mất sự vinh hiển của Đức Chúa Trời, nghĩa là ngọn đèn của Đức Giê-Hô-Va nơi tâm linh loài người đã thiếu mất sự sáng thật của Đức Chúa Trời, đồng nghĩa với sự tâm linh loài người phải ngồi ở trong bóng của sự chết.

Đức Chúa Trời là sự yêu thương, nên Ngài đã tìm trong loài người, xem tâm linh người nào đang tìm kiếm Ngài, thì Ngài sẽ dắt dẫn người đó đi theo đường lối của Ngài, để tâm linh đó sẽ được sự sáng thật của Ngài chiếu trên người, và nếu tâm linh đó tiếp nhận, vâng giữ và tuân theo Lời của Ngài, thì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời sẽ dùng người đó trong kế hoạch cứu chuộc loài người của Ngài. Áp-ram đã nghe được tiếng gọi của Đức Chúa Trời và người đã noi theo tiếng phán của Ngài và Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã dắt dẫn người đi theo đường lối của Ngài và quyền phép của Lời Đức Chúa Trời đã từng bước một thay đổi đường lối của Áp-ram.

Hê-bơ-rơ 4:1-16: Vậy, đang khi còn có Lời hứa cho vào sự yên nghỉ Chúa, hãy lo sợ, kẻo trong chúng ta có ai bị trừ ra chẳng. Vì tin lành này đã rao truyền cho chúng ta cũng như cho họ; những Lời họ đã nghe không ích chi hết, vì trong khi nghe, chẳng lấy đức tin nhận Lời đó thuộc về mình. Về phần chúng ta là kẻ đã tin, thì vào sự yên nghỉ, như Đức Chúa Trời đã phán rằng: Đây là Lời thề Ta đã lập trong cơn thịnh nộ: Chúng nó sẽ chẳng hề vào sự yên nghỉ Ta! Dầu vậy, công việc của Ngài đã xong rồi từ buổi sáng thế. Vì luận về ngày thứ bảy, có chép rằng: Ngày thứ bảy Đức Chúa Trời nghỉ cả các công việc Ngài. Lại một chỗ khác có chép rằng: Chúng nó sẽ chẳng hề vào sự yên nghỉ của Ta. Như vậy, vì đã dành cho mấy người phải vào đó, và vì những kẻ nghe tin lành ấy trước nhất đã không vào đó bởi chẳng tin, nên về sau lâu lắm, trong một thư của Đa-vít, Chúa lại định một ngày nữa gọi là “Ngày nay”, như trên kia đã dẫn rằng: Ngày nay nếu các người nghe tiếng Ngài, thì chớ cứng lòng. Vả, nếu Giô-suê đã cho họ yên nghỉ, thì chắc sau không còn nói về một ngày khác nữa. Vậy thì còn lại một ngày yên nghỉ cho dân Đức Chúa Trời. Vì ai vào sự yên nghỉ của Đức Chúa Trời, thì nghỉ công việc mình, cũng như Đức Chúa Trời đã nghỉ công việc của Ngài vậy. Vậy, chúng ta phải gắng sức vào sự yên nghỉ đó, hầu cho không có một người nào trong chúng ta theo gương kẻ chẳng tin kia mà vấp ngã. Vì Lời của Đức Chúa Trời là Lời sống và linh nghiệm, sắc hơn gươm hai lưỡi, thấu vào đến đối chia hồn, linh, cốt, tủy, xem xét tư tưởng và ý định trong lòng. Chẳng có vật nào được giấu kín trước mặt Chúa, nhưng thảy đều trần trụi và lộ ra trước mắt Đấng mà chúng ta phải thưa lại, ấy vậy, vì chúng ta có thầy tế lễ thượng phẩm lớn đã trải qua các tầng trời, tức là Đức Chúa Jê-sus, Con Đức Chúa Trời, thì hãy bền giữ Lời chúng ta đã nhận tin. Vì chúng ta không có thầy tế lễ thượng phẩm chẳng có thể cảm thương sự yếu đuối chúng ta, bèn có một thầy tế lễ bị thử thách trong mọi việc cũng như chúng ta, song chẳng phạm tội. Vậy, chúng

ta hãy vững lòng đến gần ngôi ƠN PHƯỚC, hầu cho được thương xót và tìm được ƠN ĐỂ GIÚP CHÚNG TA TRONG THÌ GIỜ CÓ CẦN DÙNG.

Bây giờ chúng ta cùng đến với Lời Đức Chúa Trời, đã chép về sự Y-sác được sanh ra và hậu quả của việc Áp-ram nghe theo lời vợ mình, là Sa-rai, mà ăn nằm với A-ga người Ê-díp-tô, con đòi của Sa-rai, mà sanh ra Ích-ma-ên, là người đầu tiên đã nhạo báng, chống nghịch lại Y-sác, là dòng dõi của lời hứa như thế nào.

Sáng thế ký 21:1-13: Đức Giê-hô-va đến viếng Sa-ra, theo như Lời Ngài đã phán, và làm cho nàng như Lời Ngài đã nói. Sa-ra thọ thai, sanh một con trai cho Áp-ra-ham trong khi tuổi đã già, đúng kỳ Đức Chúa Trời đã định. Áp-ra-ham đặt tên đứa trai mà Sa-ra đã sanh cho mình là Y-sác. Đúng tám ngày, Áp-ra-ham làm phép cắt bì cho Y-sác theo như Lời Đức Chúa Trời đã phán dặn. Và, khi Y-sác ra đời, thì Áp-ra-ham đã được một trăm tuổi. Sa-ra nói rằng: Đức Chúa Trời làm cho tôi một việc vui cười; hết thảy ai hay được cũng sẽ vui cười về sự của tôi. Lại nói rằng: Há ai dám nói với Áp-ra-ham rằng Sa-ra sẽ cho con bú ư? vì tôi đã sanh một đứa trai trong lúc người già yếu rồi. Đứa trẻ lớn lên, thì thôi bú. Chính ngày Y-sác thôi bú, Áp-ra-ham bày một tiệc lớn ăn mừng. Sa-ra thấy đứa trai của A-ga, người Ê-díp-tô, đã sanh cho Áp-ra-ham, cười cợt, thì người nói với Áp-ra-ham rằng: Hãy đuổi con đòi với con nó đi đi, vì đứa trai của con đòi này sẽ chẳng được kế nghiệp cùng con trai tôi là Y-sác đâu. Lời này lấy làm buồn lòng Áp-ra-ham lắm, vì cố con trai mình. Nhưng Đức Chúa Trời phán cùng Áp-ra-ham rằng: Người chớ buồn bực vì con trai và con đòi người. Sa-ra nói thế nào, hãy nghe theo tiếng người nói; vì do nơi Y-sác sẽ sanh ra dòng dõi lưu danh người. Ta cũng sẽ làm cho đứa trai của con đòi trở nên một dân, vì nó cũng do nơi người mà ra.

Trong các bài trước chúng ta đã được biết ý nghĩa mầu nhiệm về Lời mà Đức Giê-hô-va đã phán về thời gian Áp-ra-ham và Sa-ra sẽ có một con trai, mà tên của con trai đó do Đức Giê-hô-va đặt cho, là Y-sác. Chúng ta cũng biết rằng, để Áp-ra-ham và Sa-ra có một con trai, thì họ phải đạt được tiêu chuẩn của Đức Giê-hô-va đặt ra. Tiêu chuẩn đó là **căn cứ theo thời gian của sự sống mà Sa-ra sẽ có một con trai - according to the time^{H6256} of life^{H2416}, and Sarah^{H8283} shall have a son^{H1121}**. (Sáng thế ký đoạn 18 câu 10 và câu 14.)

Lời Chúa đã không chép là *Sa-ra sẽ sanh một con trai*, nhưng chép là **Sa-ra sẽ có một con trai** và thời gian Y-sác được sanh ra đã không phải là một thời gian đã được ấn định cho mọi người nữ sẽ phải mang thai, là chín tháng mười ngày, hay có thể nói là trong khoảng 285 ngày của thai kỳ, con trẻ sẽ được sanh ra khỏi lòng mẹ. Nhưng đối với Y-sác, là con trai của lời hứa, thì không tùy thuộc vào thời gian này, nhưng là tùy thuộc vào tình trạng của sự sống, nghĩa là tình trạng của sự sống thật của tâm linh Áp-ra-ham và chỉ khi nào Giê-hô-va Đức Chúa Trời thấy sự sống thật nơi tâm linh của Áp-ra-ham đã thật sự được kết nối lại với Ngài, qua việc Áp-ra-ham trở lại với mọi Lời mà Đức Giê-hô-va đã phán hứa với mình, thì bấy giờ Giê-hô-va Đức Chúa Trời mới khiến cho Y-sác được sanh ra từ Áp-ra-ham và được đặt vào trong lòng của Sa-ra. Bấy giờ, quá trình sanh sản mới bắt đầu được thực hiện trong lòng của Sa-ra, theo đúng kỳ đã định của Đức Giê-hô-va.

Chúng ta hãy xem Lời Chúa chép gì về thời gian của sự sống và kỳ đã định của Đức Giê-hô-va, đã định cho việc Y-sác được sanh ra, vì những sự đã xảy đến với Áp-ra-ham, thì cũng sẽ xảy đến cho hết thảy những người sẽ được gọi là dòng dõi của Áp-ra-ham.

Chữ **thời gian - the time^{H6256}** chép trong sách Sáng thế ký 18 câu 10, đó là chữ **אֵת** - eth, số 6256 ra từ chữ **אֵד** - 'ad, số 5703 và chữ **אֵדָה** - 'adah, số 5710 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *thời gian, thời kỳ, thời đại, mùa, duyên cớ, công việc, sự kiện xảy ra, sự trải qua, sự kinh nghiệm được, sự theo đuổi, một thời gian, tính chất vĩnh viễn, tính chất mãi mãi, tiếp tục trong tương lai, luôn luôn, tồn tại mãi mãi, thời gian vô tận, để truyền lại sau này*;

Chữ **sự sống - life^{H2416}** chép trong sách Sáng thế ký 18 câu 10 và câu 14, đó là chữ **חַיִּים** - chay, số 2416 ra từ chữ **חַי** - chayah, số 2421 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *cuộc sống, sự sinh hoạt, sự đang sống, sự hiểu rõ, sự nhận thức được, sự sống tích cực, có hiệu lực, thiết thực, có công hiệu, sự nuôi dưỡng, sự duy trì, sự bảo quản, sự thi hành đạo luật, sự phục hưng, sự phục hồi, sự nhắc lại, sự làm lại, sự nối lại, sự làm sống lại, sự sống mạnh mẽ, sự sống thành công, sự sống được phục hồi từ sự chết, được phục hồi từ sự bệnh tật, được phục hồi từ sự thất bại, từ sự chán nản*.

Chữ **đã định - appointed^{H4150}** chép trong sách Sáng thế ký 18 câu 14 trên, đó là chữ **מוֹעֵד** - mow'ed, số 4150 ra từ chữ **אָדָּה** - ya'ad, số 3259 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *thời kỳ đã được định trước, thời gian đã*

chỉ định, thời gian đã được chọn, mùa đã được biệt ra thánh, kỳ lễ đã được định trước, kỳ đã được đặt trước;

Chúng ta cũng hãy xem Đức Chúa Jêsus Christ đã phán gì về thời gian của sự sống thật, cùng sự đã định của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đối với dòng dõi thật của Áp-ra-ham.

Giăng 16:5-15: Hiện nay Ta về cùng Đấng đã sai Ta đến, và trong các người chẳng một ai hỏi Ta rằng: Thấy đi đâu? Nhưng vì Ta đã nói những điều đó cho các người, thì lòng các người chứa chan sự phiền não. Dầu vậy, Ta nói thật cùng các người: Ta đi là ích lợi cho các người; vì nếu Ta không đi, Đấng Yên ủi sẽ không đến cùng các người đâu; song nếu Ta đi, thì Ta sẽ sai Ngài đến. Khi Ngài đến thì sẽ khiến thế gian tự cáo về tội lỗi, về sự công bình và về sự phán xét. Về tội lỗi, vì họ không tin Ta; về sự công bình, vì Ta đi đến cùng Cha, và các người chẳng thấy Ta nữa; về sự phán xét, vì vua chúa thế gian này đã bị đoán xét. Ta còn có nhiều chuyện nói với các người nữa; nhưng bây giờ những điều đó cao quá sức các người. Lúc nào Thần Lẽ thật sẽ đến, thì Ngài dẫn các người vào mọi lẽ thật; vì Ngài không nói tự mình, nhưng nói mọi điều mình đã nghe, và tỏ bày cho các người những sự sẽ đến. Ấy chính Ngài sẽ làm sáng Danh Ta, vì Ngài sẽ lấy điều thuộc về Ta mà rao bảo cho các người. Mọi sự Cha có, đều là của Ta; nên Ta nói rằng Ngài sẽ lấy điều thuộc về Ta mà rao bảo cho các người vậy.

Đức Chúa Jêsus đã phán rằng: **Lúc nào Thần Lẽ thật sẽ đến, thì Ngài dẫn các người vào mọi lẽ thật;**

Thần Lẽ thật đã có từ trước muôn đời, vì Ngài là Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời. Ngài luôn hiện hữu trong toàn cõi vũ trụ mà loài người chúng ta được biết và Ngài cũng ở trong muôn vật, Ngài ở trong mọi sự, vì Ngài tạo nên mọi sự, để duy trì sự cai trị của Ngài.

Khi Đức Chúa Jêsus Christ phán rằng **Lúc nào Thần Lẽ thật sẽ đến**, ấy là Ngài đã phán về việc Thần Lẽ thật sẽ đến với người nào đó, trong khi Thần Lẽ thật đã đến với loài người từ lúc ban đầu, trong buổi sáng thế cũng như Ngài đã đến với rất nhiều người trong quá khứ hoặc hiện tại, nhưng có những người dù có được nghe nói về Ngài, nhưng Ngài vẫn chưa đến với người đó, là vì những người đó đã không tìm kiếm Ngài hoặc những người đó chưa đủ điều kiện để Ngài có thể đến được với người đó.

Thời gian mà Thần Lẽ thật sẽ đến, đã không được xác định theo thời gian của loài người xác thịt, vì Thần Lẽ thật chính là Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời, Đấng Thần Linh Chí Cao. Sự đến của Thần Lẽ thật sẽ đến với tâm linh của người nào, là tùy thuộc vào tình trạng sống của tâm linh người đó, nghĩa là tâm linh của người đó phải trước hết phải nhận biết trách nhiệm của thân phận mình trước các mạng lệnh cùng các điều răn của Đức Chúa Trời, đó là tâm linh đó phải nhờ Lẽ thật và quyền phép của Đức Thánh-Linh để tái sanh. Bây giờ, khi tâm linh của người đó đã thực hành trách nhiệm của mình, là trở dậy quản trị xác thịt mình sống theo Luật pháp công bình của Đức Chúa Trời và khi chính tâm linh đó đã nhờ quyền phép của luật pháp công bình của Đức Chúa Trời mà được lớn lên trong sự nhận biết Đức Chúa Trời, thì bây giờ, Thần Lẽ thật sẽ đến trên người đó và Ngài sẽ dẫn dắt tâm linh đó vào trong các Lẽ thật của Ngài, như Đức Giê-Hô-Va đã phán:

Ê-sai 60:1-2: Hãy dậy lên, và sáng lòe ra! Vì sự sáng của người đã đến, và vinh quang của Đức Giê-hô-va đã mọc lên trên người. Nay, sự tối tăm vây phủ đất, sự u ám bao bọc các dân; song Đức Giê-hô-va dậy lên trên người, vinh quang Ngài tỏ rạng trên người.

Bản King James version chép: ¹Arise^{H6965}, shine^{H215}; for thy light^{H216} is come^{H935}, and the glory^{H3519} of the LORD^{H3068} is risen^{H2224} upon thee. ²For, behold^{H2009}, the darkness^{H2822} shall cover^{H3680} the earth^{H776}, and gross^{H6205} darkness^{H6205} the people^{H3816}: but the LORD^{H3068} shall arise^{H2224} upon thee, and his glory^{H3519} shall be seen^{H7200} upon thee.

Chữ **sự sáng - light^{H216}** chép trong câu 1 trên, đó là chữ אור - 'owr, số 0216 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *ánh sáng, nguồn ánh sáng, sự toả sáng, sự làm sáng tỏ, sự mở mắt cho ai, sự làm cho được trở nên sự sáng; sự hiểu biết, sự tri thức, là trí tuệ, là lẽ thật, là hơi thở của sự sống (sanh khí);*

Chữ **đã đến - is come^{H935}** chép trong câu 1 trên, đó là chữ בא - bow', số 0935 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự đi vào, sự đến trên.., sự chiếu ánh sáng trên,*

Chữ **vinh quang - the glory^{H3519}** chép trong câu 1 trên, đó là chữ כבוד - kabowd, số 3519 ra từ chữ כבד - kabad, số 3513 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự vinh quang, sự vinh hiển, sự vinh dự, sự phong phú, sự giàu có, sự chối lợi, sự huy hoàng, chân giá trị, sự đáng tôn kính;*

Chữ **mọc lên - risen^{H2224}** chép trong câu 1 trên, đó là chữ צרַח - zarach, số 2224 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *trỗi dậy, trở dậy, sống lại, thể hiện ra, nảy sinh ra, mọc lên, toả sáng;*

Trên đây là lời tri thức, là lời tiên tri của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán về một kỳ, khi Đức Chúa Jêsus Christ - Con một Đức Chúa Trời đã hoàn thành công việc được Ngài giao phó cho, đó là giá cứu chuộc loài người đã hoàn thành và hết thấy những người đã được Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời chọn từ trước khi sáng thế sẽ nhận được giá cứu chuộc của Ngài và bấy giờ, hết thấy tâm linh của những người nào hết lòng tìm kiếm Đức Chúa Trời, sẽ nhận được sự vinh quang của Ngài, đó là Đức Thánh-Linh sẽ ngự trên những người đó và ngọn đèn của Đức Giê-Hô-Va nơi những người đó sẽ được Đức Thánh-Linh khiến cho được thấp sáng trở lại. Thời kỳ đó không phải chỉ xảy ra trong một giờ hay một ngày, nhưng là trong thời gian của Đức Giê-Hô-Va, được gọi là **năm của Chúa**, tức là thời kỳ của Đức Chúa Jêsus Christ cai trị và kỳ này là còn đến muôn đời.

Thi-Thiên 102:25-28: Thuở xưa Chúa lập nền trái đất, các tầng trời là công việc của tay Chúa. Trời đất sẽ bị hư hoại, song Chúa hằng còn; Trời đất sẽ cũ mòn hết như áo xống; Chúa sẽ đổi trời đất như cái áo, và nó bị biến thay; Song Chúa không hề biến cải, các năm Chúa không hề cùng. Con cháu tôi tớ Chúa sẽ còn có, dòng dõi họ sẽ được lập vững trước mặt Chúa.

Thời gian Thần Lẽ thật sẽ đến không phải là đến ngay lập tức trên hết thấy mọi người nào tin đến Danh của Đức Chúa Jêsus Christ, nhưng là sẽ tùy thuộc vào tình trạng sống của tâm linh những người tin Chúa và nguyên tắc này đã trước hết được thi hành trên Áp-ra-ham, tổ phụ của nhiều dân tộc. (Sáng thế ký 17:4-5).

Y-sác được gọi là đứa con của lời hứa, mang ý nghĩa bóng về hết thấy mọi người nào sẽ tin đến Danh của Đức Chúa Jêsus Christ và cũng là bóng về Đức Chúa Jêsus Christ - Lời của Đức Chúa Trời, sẽ được ban cho hết thấy những người sẽ được gọi là môn đồ của Đức Chúa Jêsus Christ.

Phần nhiều người tin Chúa sẽ thắc mắc về định nghĩa này, vì mọi người đều cho rằng, ai cũng có thể nói Lời của Đức Chúa Trời trên môi miệng mình, vậy thì tại sao lại nói rằng, **Lời của Đức Chúa Trời sẽ được ban cho những người được gọi là môn đồ của Đức Chúa Jêsus Christ, nghĩa là môn đồ của Đấng chịu xức dầu?**

Hết thấy loài người trên đất này đều có quyền được đọc, được học, được nói Lời của Đức Chúa Trời, để nhờ quyền phép của Lời Đức Chúa Trời mà tâm linh người ta được hiểu biết thân phận mình, cùng nhận biết trách nhiệm của mình trước các mạng lệnh cùng các điều răn của Đức Chúa Trời đối với sự sống lại và sự sống đời đời của linh hồn mình. Nhưng quyền **được sở hữu, được kể tự Lời của Đức Chúa Trời** thì chỉ những linh hồn nào đã được tái sinh và được Đức Thánh-Linh chứng nhận là con cái của Đức Chúa Trời, thì linh hồn đó mới thật sự được sở hữu Lời của Đức Chúa Trời và những người đó sẽ hầu việc Đức Chúa Trời bằng tâm thần và bằng Lẽ thật.

Sự được sở hữu Lời của Đức Chúa Trời có nghĩa là, người đó được Đức Thánh-Linh tỏ cho biết những sự mâu nhiệm, tức là những sự vinh quang, những sự vinh hiển của Lời Đức Chúa Trời, là sự sáng thật soi sáng hết thấy mọi người nào thuộc về Đức Chúa Jêsus Christ để qua những người đó mà Tin-Lành quyền phép của Nước Đức Chúa Trời được rao giảng ra cho muôn dân.

Trong lời tiên tri được chép qua Ê-sai (740 B.C. - 681 B.C.) đoạn 60 câu 1 và 2 trên, Đức Giê-Hô-Va đã phán trước về một kỳ, khi Ngài sai Con một Ngài, là Đức Chúa Jêsus Christ đến thế gian này, là thời kỳ **sự tối tăm vây phủ đất, sự u ám bao bọc các dân**; Nhưng sự sáng thật của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời sẽ chiếu ánh sáng của sự sống lại và sự sống đời đời trên hết thấy những người đang ngồi ở trong bóng sự chết và những người đó sẽ được sống lại và sẽ được sự sống đời đời, như Lời Chúa đã phán.

Ê-sai 42:1-7: Đây, đây tớ của Ta đây, là kẻ Ta nâng đỡ; là kẻ Ta chọn lựa, là kẻ mà linh hồn Ta lấy làm đẹp lòng. Ta đã đặt Thần của Ta trên người, người sẽ tỏ ra sự công bình cho các dân ngoại. Người sẽ chẳng kêu la, chẳng lên tiếng, chẳng để ngoài đường phở nghe tiếng mình. Người sẽ chẳng bẻ cây sậy đã giập, và chẳng dập tim đèn còn hơi cháy. Người sẽ lấy lẽ thật mà tỏ ra sự công bình. Người chẳng mòn mỏi, chẳng ngã lòng, cho đến chừng nào lập xong sự công bình trên đất; các cù lao sẽ trông đợi luật pháp người. Giê-hô-va Đức Chúa Trời, là Đấng đã dựng nên các tầng trời và giương ra, đã trải đất với mọi sự ra bởi nó, đã ban hơi sống cho dân ở trên nó, và thần linh cho mọi loài đi trên nó, có phán như vậy: Ta, Đức Giê-hô-va, đã kêu gọi người trong sự công bình; Ta sẽ nắm tay người và giữ lấy người. Ta sẽ phó người làm giao ước của dân này, làm sự sáng cho các dân ngoại, để mở mắt kẻ mù, làm cho kẻ tù ra khỏi khám, kẻ ngồi trong tối tăm ra khỏi ngục.

Ma-thi-ơ 4:12-17: Và, khi Đức Chúa Jêsus nghe Giăng bị tù rồi, thì Ngài lánh qua xứ Ga-li-lê. Ngài bỏ thành Na-xa-rét mà đến ở thành Ca-bê-na-um, gần mé biển, giáp địa phận xứ Sa-bu-lôn cùng xứ Nép-ta-li, để cho ứng nghiệm lời đấng tiên tri Ê-sai đã nói rằng: Đất Sa-bu-lôn và Nép-ta-li, ở về trên con đường

đi đến biển, bên kia sông Giô-đanh, tức là xứ Ga-li-lê thuộc về dân ngoại, dân ấy ngồi chỗ tối tăm, đã thấy ánh sáng lớn; Và trên những kẻ ngồi trong miền và dưới bóng sự chết, thì ánh sáng đã mọc lên. Từ lúc đó, Đức Chúa Jê-sus khởi giảng dạy rằng: Các người hãy ăn năn, vì nước thiên đàng đã đến gần.

Tại sao Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời lại phải đặt ra một điều kiện về thời gian của sự sống thuộc linh cho Áp-ra-ham và Sa-ra, thì Áp-ra-ham mới có một con trai, được Ngài đặt tên là Y-sác?

Câu trả lời đó là: Loài người là công việc do tay Đức Giê-Hô-Va tạo nên cho một mục đích đã định của Ngài và như vậy, chúng ta chớ lầm tưởng rằng loài người cũng như muôn vật là tự nhiên mà có, như ma quỷ đã lừa dối loài người.

Sự Y-sác được sanh ra không chỉ đơn thuần là Đức Giê-Hô-Va làm ơn cho Áp-ra-ham, khiến người có con trai nói dối mình, như thế thường của loài người xác thịt, mà là sự Đức Giê-Hô-Va thi hành sự cứu chuộc của Ngài dành cho loài người, mà Áp-ram là người đầu tiên được Đức Giê-Hô-Va dùng để thực hiện kế hoạch.

Chúng ta hãy để ý về danh xưng của con trai mà Áp-ra-ham sẽ có, đó là Đức Giê-Hô-Va đặt tên cho Y-sác, chứ không phải là Áp-ra-ham đặt tên, điều đó có nghĩa là Y-sác là thuộc về Đức Giê-Hô-Va và tên của Y-sác mang ý nghĩa về quyền phép của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời được tỏ ra qua Lời của Ngài, mà Y-sác là bóng về Đức Chúa Jê-sus Christ - Con một của Đức Chúa Trời.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời luôn thi hành công việc của Ngài theo nguyên tắc thánh của Ngài, như Ngài đã phán trước khi Ngài tạo nên loài người trên đất này.

Sáng thế ký 1:26: Đức Chúa Trời phán rằng: Chúng Ta hãy làm nên loài người như hình của Chúng Ta và theo tượng của Chúng Ta, đặng quản trị loài cá biển, loài chim trời, loài súc vật, loài côn trùng bò trên mặt đất, và khắp cả đất.

Bản King James version chép: ²⁶And God^{H430} said^{H559}, Let us make^{H6213} man^{H120} in our image^{H6754}, after our likeness^{H1823}: and let them have dominion^{H7287} over the fish^{H1710} of the sea^{H3220}, and over the fowl^{H5775} of the air^{H8064}, and over the cattle^{H929}, and over all^{H3605} the earth^{H776}, and over every^{H3605} creeping^{H7431} thing that creepeth^{H7430} upon the earth^{H776}.

Có nghĩa là: **Đức Chúa Trời phán: Chúng Ta hãy làm nên loài người theo ảnh tượng của Chúng Ta, sau khi đã trở nên giống như chúng ta, hãy ban cho họ quyền thống trị (quyền cai trị, quyền chinh phục, quyền chi phối, quyền bắt phục, quyền chiếm ưu thế) trên tất cả loài cá của biển và trên tất cả loài chim bay trong khoảng không và trên tất cả các loài thú vật cùng trên khắp cả trái đất và trên tất cả các loài bò sát hay bò trên mặt đất.**

Chúng ta thấy Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã đặt ra một điều kiện rất rõ ràng đối với loài người mà Ngài sẽ tạo dựng nên trên đất này, đó là chỉ khi nào loài người đã trở nên giống như Ngài, nghĩa là theo ảnh tượng của Ngài, thì bấy giờ Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời mới **ban cho những người đó quyền thống trị (quyền cai trị, quyền chinh phục, quyền chi phối, quyền bắt phục, quyền chiếm ưu thế) trên tất cả loài cá của biển và trên tất cả loài chim bay trong khoảng không và trên tất cả các loài thú vật cùng trên khắp cả trái đất và trên tất cả các loài bò sát hay bò trên mặt đất.**

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời không nói về thân thể xác thịt của loài người, nhưng nói về **tâm linh**, vì chữ **loài người** được chép đây là nói về **A-đam**, vì **A-đam** trong ngôn ngữ Hê-bơ-rơ có nghĩa là **loài người**, còn **thân thể xác thịt của loài người** được Lời Chúa chép là **hình người**, nghĩa là **cái khuôn, cái khung**.

Vì cơ tội lỗi của A-đam trước nhất mà hết hầy loài người ra từ người đều thiếu mất sự vinh hiển, tức là thiếu mất sự sáng thật của Đức Chúa Trời, mà Áp-ram cũng ở trong số đó. Vì thế cho nên, để Áp-ram được phục hồi quyền kế tự Lời của Đức Chúa Trời, thì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã phán với người về những sự mà Áp-ram phải làm theo, để từng bước một, thông qua sự vâng lời mà Áp-ram được phục hồi sự sống mình và cho đến khi nào tâm linh của người đạt đủ tiêu chuẩn cho được hưởng quyền sở hữu Lời của Đức Chúa Trời (mà sự Y-sác được sanh ra bởi Áp-ra-ham đó là bóng), thì bấy giờ Y-sác mới được sanh ra, và Đức Giê-Hô-Va sẽ dùng Y-sác để qua người mà Ngài có một dòng dõi theo ý muốn của Ngài.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã tạo nên loài người theo ảnh tượng của Ngài, để thay Ngài quản trị công việc do tay Đức Chúa Trời tạo nên đất này (Thi-Thiên 8) và kế hoạch của Đức Giê-Hô-Va là tìm một dòng dõi thánh, một nước thầy tế lễ cho Ngài. Khi nói đến thầy tế lễ là nói đến văn phòng luật sư, không phải để bào chữa hay là biện hộ như các luật sư ở thế gian này, mà là giáo sư luật, là chức vụ tôn cao Luật pháp của Đức Chúa Trời trong Nước Đức Chúa Trời.

Lời Chúa có chép rằng chúng ta là “cây của sự công bình, là cây Đức Giê-hô-Va đã trồng để được vinh hiển” (Ê-sai 61:3) và Đức Chúa Jê-sus Christ đã phán rằng: “Ta là gốc nho thật, Cha Ta là người trồng nho. Hễ nhánh nào trong Ta mà không kết quả thì Ngài chặt hết; và Ngài tĩa sửa những nhánh nào kết quả, để được sai trái hơn. Các người đã được trong sạch, vì Lời Ta đã bảo cho. Hãy cứ ở trong Ta, thì Ta sẽ ở trong các người. Như nhánh nho, nếu không dính vào gốc nho, thì không tự mình kết quả được, cũng một lẽ ấy, nếu các người chẳng cứ ở trong Ta, thì cũng không kết quả được. Ta là gốc nho, các người là nhánh. Ai cứ ở trong Ta và Ta trong họ thì sinh ra lắm trái; vì ngoài Ta, các người chẳng làm chi được. Nếu ai chẳng cứ trong Ta thì phải ném ra ngoài, cũng như nhánh nho; nhánh khô đi, người ta lượm lấy, quăng vào lửa, thì nó cháy.” (Giăng 15:1-6)

Giê-hô-Va Đức Chúa Trời là Đấng Thánh, Ngài là Đức Chúa Trời ky tà, nên khi ban Luật pháp cho dân Y-sơ-ra-ên, Đức Giê-hô-Va đã phán rất rõ về việc Ngài đã biệt riêng dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi thế gian này và Ngài cấm dân Y-sơ-ra-ên không được kế hôn với dân ngoại, thậm chí dân Y-sơ-ra-ên không được để cho loài thú khác giống giao phối nhau, cũng không được gieo trong ruộng mình, hay là trồng trong ruộng mình hai thứ giống, nghĩa là dân Y-sơ-ra-ên không được phép lai tạo các loài mà Ngài đã tạo nên trên đất này, cũng có nghĩa là trong lòng của chúng ta không được phép có hai thứ đạo lý khác nhau, không thể vừa có Đạo của Đức Chúa Trời lại cũng có đạo của thế gian! Các tội tở của Đức Chúa Trời không được phép mặc cho sự sống mình hai thứ quyền phép, nghĩa là vừa có quyền phép của Nước Đức Chúa Trời lại vừa có chức vụ của thế gian phong cho. Người tin Chúa không thể vừa thờ phượng Đức Chúa Trời lại cũng thờ lạy ma-môn nữa. Môi miệng của người tin Chúa không thể vừa tôn cao Lời của Đức Chúa Trời lại cũng ngợi khen thế gian nữa.

Lê-vi ký 19:19: Các người hãy giữ những mạng lệnh Ta. Chớ để loài vật khác giống phủ lẫn nhau; chớ gieo ruộng người hai thứ giống, và chớ mặc mình bằng áo dệt nhiều thứ chỉ.

Phục truyền luật lệ ký 7:1-10: Khi Giê-hô-va Đức Chúa Trời người đã dẫn người vào xứ mình sẽ nhận được, đuổi khỏi trước mặt người nhiều dân tộc, là dân Hê-tít, dân Ghi-rê-ga-sít, dân A-mô-rít, dân Ca-na-an, dân Phê-rê-sít, dân Hê-vít, và dân Giê-bu-sít, tức bảy dân tộc lớn và mạnh hơn người, khi Giê-hô-va Đức Chúa Trời người đã phó cho các dân ấy cho, và người đánh bại chúng, thì phải diệt hết chúng đi, chớ lập giao ước cùng, và cũng đừng thương xót lấy. Người chớ làm sui gia với chúng, chớ gả con gái mình cho con trai họ, cũng đừng cưới con gái họ cho con trai mình, vì các dân tộc này sẽ dụ con trai người lia bỏ Ta mà phục sự các thần khác, rồi cơn thịnh nộ của Đức Giê-hô-va nổi lên cùng người, diệt người cách vội vàng. Nhưng đối cùng các dân đó, các người phải làm như vậy: phá những bàn thờ, đập bể những pho tượng, đánh hạ các thần A-sê-ra và đốt những hình chạm của chúng nó. Vì người là một dân thánh cho Giê-hô-va Đức Chúa Trời người; Ngài đã chọn người trong muôn dân trên mặt đất, đặt làm một dân thuộc riêng về Ngài. Đức Giê-hô-va yêu mến và chọn lấy các người, chẳng phải vì các người đông hơn mọi dân khác đâu; thật số các người là ít hơn những dân khác. Nhưng ấy vì Đức Giê-hô-va thương yêu các người, và giữ lời thề mà Ngài đã lập cùng tổ phụ các người, nên Đức Giê-hô-va nhờ tay mạnh rút các người ra, chuộc khỏi nhà nô lệ, và cứu khỏi tay Pha-ra-ôn, vua xứ Ê-díp-tô. Vậy nên, phải nhận biết rằng Giê-hô-va Đức Chúa Trời người, ấy là Đức Chúa Trời, tức Đức Chúa Trời thành tín, giữ sự giao ước và nhân từ đến ngàn đời cho những người yêu mến Ngài và vâng giữ các điều răn Ngài; và Ngài báo ứng nhần tiền cho những kẻ ghét Ngài, mà hủy diệt chúng nó đi. Ngài không trì hoãn cùng kẻ nào ghét Ngài đâu, sẽ báo ứng nhần tiền cho kẻ đó.

Giê-hô-Va Đức Chúa Trời đã chờ cho đến khi Áp-ra-ham đã nhận biết trách nhiệm của mình trước các giao ước lời hứa của Ngài, mà quay trở lại với Ngài, nghĩa là ngọn đèn của Đức Giê-hô-Va nơi tâm linh người đã thấp sáng trở lại và người trở lại với Ngài, qua việc Áp-ra-ham ra khỏi Ghê-ra, để đến nơi mà sau này, được gọi là Bê-e-Sê-ba, cách Ghê-ra khoảng hai mươi lăm (25) kilomet về phía Tây, là nơi Y-sác được sanh ra.

Trở lại với việc Sa-ra sanh Y-sác và quyết định của Sa-ra, đó là người yêu cầu Áp-ra-ham phải đuổi hai mẹ con A-ga, là con đòi người Ê-díp-tô ra khỏi nhà mình.

Sáng thế ký 21:5-13: Vả, khi Y-sác ra đời, thì Áp-ra-ham đã được một trăm tuổi. Sa-ra nói rằng: Đức Chúa Trời làm cho tôi một việc vui cười; hết thấy ai hay được cũng sẽ vui cười về sự của tôi. Lại nói rằng: Há ai dám nói với Áp-ra-ham rằng Sa-ra sẽ cho con bú ư? vì tôi đã sanh một đứa trai trong lúc người già yếu rồi. Đứa trẻ lớn lên, thì thôi bú. Chính ngày Y-sác thôi bú, Áp-ra-ham bày một tiệc lớn ăn mừng. Sa-ra thấy đứa trai của A-ga, người Ê-díp-tô, đã sanh cho Áp-ra-ham, cười cợt, thì người nói

với Áp-ra-ham rằng: **Hãy đuổi con đòi với con nó đi đi, vì đứa trai của con đòi này sẽ chẳng được kế nghiệp cùng con trai tôi là Y-sác đâu. Lời này lấy làm buồn lòng Áp-ra-ham lắm, vì cố con trai mình. Nhưng Đức Chúa Trời phán cùng Áp-ra-ham rằng: Người chớ buồn bực vì con trai và con đòi người. Sa-ra nói thế nào, hãy nghe theo tiếng người nói; vì do nơi Y-sác sẽ sanh ra dòng dõi lưu danh người. Ta cũng sẽ làm cho đứa trai của con đòi trở nên một dân, vì nó cũng do nơi người mà ra.**

Như chúng ta được biết mọi sự đã chép về Áp-ra-ham đã thật sự được xảy ra theo sự mưu luận của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời, để cho kế hoạch tìm một dòng dõi thánh của Ngài được hoàn thành và những sự đó là bóng cho Lẽ thật, về một dân được gọi là dòng dõi của Áp-ra-ham trong Danh của Đức Chúa Jêsus Christ.

Lời Đức Chúa Trời đã chép trong Kinh-Thánh làm chứng về Đức Chúa Jêsus Christ, là làm chứng về công việc của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời dùng Lời của Ngài để tạo nên loài người, ban sự sống cho loài người, duy trì sự sống cho loài người và cứu chuộc loài người khỏi quyền lực của sự tội và sự chết và kết quả cuối cùng của kế hoạch đó là Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời tìm được một dòng dõi thánh, một nước thầy tế lễ cho Ngài.

Trong bài trước chúng ta đã đề cập đến, đó là có năm (5) người liên quan đến một người mẫu cho một dòng dõi thánh, đó là Áp-ra-ham, là người được Đức Giê-Hô-Va chỉ định làm tổ phụ của nhiều dân tộc, hay có thể nói là tổ phụ của những người sẽ tin đến Danh của Đức Giê-Hô-Va và có đức tin vào Lời của Đức Giê-Hô-Va.

Năm người đó là Áp-ra-ham, là bóng về tâm linh của những người được Đức Giê-Hô-Va chọn làm tuyển dân của Ngài, còn Sa-ra là bóng về thân thể xác thịt của những người tin Chúa, đã nhờ quyền phép của Lẽ thật và của Đức Thánh-Linh mà được tái sanh. A-ga, con đòi người Ê-díp-tô đó là bóng về đường lối của thế gian mà những người thế gian, cùng những người tin Chúa nhưng chưa được tái sanh tâm linh mình, vẫn sử dụng làm sự trông cậy mình. Ích-ma-ên là bóng về kết quả của những sự mà loài người thế gian đã trông cậy, đã tôn thờ như những công việc mà người ta đã cậy sự trí khôn của xác thịt mà làm ra và người ta tôn thờ những sự đó và nhờ cậy những sự đó, như sự hiểu biết của xác thịt, những công trình, những sản phẩm, những tư tưởng, những sự kiêu ngạo, của loài người xác thịt, là những sự nghịch lại bổn tánh thánh khiết và công bình của Đức Chúa Trời, mà lời yêu cầu của Sa-rai, vợ của Áp-ram đã nói với Áp-ram rằng: **“Này, Đức Giê-hô-va đã làm cho tôi son sẻ, vậy xin ông hãy lại ăn ở cùng con đòi tôi, có lẽ tôi sẽ nhờ nó mà có con chẳng.”** đó là bóng về con người cũ của những người tin Chúa mà tâm linh chưa được tái sanh.

Giê-rê-mi 8:1-13: **Đức Giê-hô-va phán: Trong thời đó, người ta sẽ bối xương của các vua Giu-đa, xương của các quan trưởng, xương của các thầy tế lễ, xương của các tiên tri, và xương của các dân cư Giê-ru-sa-lem ra khỏi mồ mả. Người ta sẽ phơi những xương ấy ra dưới mặt trời, mặt trăng, và cơ binh trên trời, tức là những vật mà họ đã yêu mến, hầu việc, bước theo, tìm cầu, và thờ lạy. Những xương ấy sẽ chẳng được thâu lại, chẳng được chôn lại; sẽ như phân trên mặt đất. Mọi kẻ sót của họ hàng gian ác ấy còn lại trong mọi nơi Ta đã đuổi chúng nó đến, chúng nó sẽ cầu chết hơn là sống, Đức Giê-hô-va vạn quân phán vậy. Vậy người khá bảo chúng nó rằng: Đức Giê-hô-va phán như vậy: Người ta vấp ngã, há chẳng đứng dậy sao? Kẻ nào trở đi, há chẳng trở về sao? Vậy thì làm sao mà dân sự Giê-ru-sa-lem này cứ mãi miệt trong sự bội nghịch đời đời? Chúng nó khăng khăng giữ điều gian trá, chẳng chịu trở lại. Ta đã lắng tai và nghe: chúng nó chẳng nói ngay thẳng, chẳng có ai ăn năn điều ác của mình, mà rằng: ta đã làm gì? Thấy đều dong ruổi như ngựa xông vào trận. Chim hạc giữa khoảng không tự biết các mùa nhất định cho nó; chim cu, chim yến, chim nhạn, giữ kỳ dời chỗ ở. Nhưng dân của Ta chẳng biết luật pháp của Đức Giê-hô-va! Sao các người nói được rằng: Chúng ta là khôn sáng, có luật pháp Đức Giê-hô-va ở với chúng ta? Nhưng, này, ngọn bút giả dối của bọn thông giáo đã làm cho luật pháp ấy ra sự nói dối! Những kẻ khôn sáng bị xấu hổ, sợ hãi, và bị bắt. Chúng nó đã bỏ Lời của Đức Giê-hô-va; thì sự khôn ngoan nó là thế nào? Vậy nên, Ta sẽ ban vợ chúng nó cho kẻ khác, ruộng chúng nó cho chủ mới; vì từ kẻ rất nhỏ cho đến người rất lớn, ai nấy đều tham lam; từ tiên tri cho đến thầy tế lễ, ai nấy đều làm sự gian dối. Chúng nó rịt vết thương cho con gái dân Ta cách sơ sài, nói rằng: Bình an, bình an! mà không bình an chi hết. Chúng nó làm ra sự gớm ghiếc, há lấy làm xấu hổ ư? đã chẳng xấu hổ chút nào, lại cũng không thẹn đỏ mặt. Vậy nên chúng nó sẽ ngã với những người vấp ngã. Đến ngày thăm phạt, chúng nó sẽ bị lật đổ, Đức Giê-hô-va phán vậy. Đức Giê-hô-va phán: Thật, Ta sẽ diệt hết chúng nó. Chẳng còn trái nho trên cây nho; chẳng còn trái vả trên cây vả; lá sẽ khô rụng; những điều Ta đã ban cho, sẽ bị cất lấy!**

Sáng thế ký 21:8-10: Đứa trẻ lớn lên, thì thôi bú. Chính ngày Y-sác thôi bú, Áp-ra-ham bày một tiệc

lớn ăn mừng.

Bản King James version chép: ⁸ **And the child**^{H3206} **grew**^{H1431}, **and was weaned**^{H1580}: **and Abraham**^{H85} **made**^{H6213} **a great**^{H1419} **feast**^{H4960} **the same day**^{H3117} **that Isaac**^{H3327} **was weaned**^{H1580}.

Chữ **lớn lên** - **grew**^{H1431} chép trong Sáng thế ký 21 câu 8 trên, đó là chữ גָּדַל - **gâdal**, số 1431 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự thay đổi kinh ngạc đối với tâm trí, đối với thân thể, về đẳng cấp, về tài sản, về địa vị, về danh vọng, sự thăng chức, sự trưởng thành, sự nâng cao lên, sự gia thêm, sự làm cho lớn lên;*

Chữ **thôi bú** - **was weaned**^{H1580} chép trong Sáng thế ký 21 câu 8 đó là chữ גָּמַל - **gâmal**, số 1580 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự thết dãi một người, sự ban thưởng, sự đền bù, sự làm cho chín chắn, sự ban tặng cho, sự ban cho cách rộng rãi, sự sinh lợi cho;*

Chữ **tiệc** - **feast**^{H4960} chép trong Sáng thế ký 21 câu 8 trên, đó là chữ מִשְׁתֵּה - **mishteh**, số 4960 ra từ chữ שָׂתַה - **shâthâh**, số 8354 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự uống, sự uống rượu, bữa tiệc, ngày lễ,*

Chữ **lớn** - **great**^{H1419} chép trong Sáng thế ký 21 câu 8 trên, đó là chữ גָּדוֹל - **gâdôl**, số 1419 ra từ chữ גָּדַל - **gâdal**, số 1431 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *cao, to lớn, hùng mạnh, vĩ đại, sự tràn ngập, sự đáng tự hào; sự thay đổi kinh ngạc đối với tâm trí, đối với thân thể, về đẳng cấp, về tài sản, về địa vị, về danh vọng, sự thăng chức, sự trưởng thành, sự nâng cao lên, sự gia thêm, sự làm cho lớn lên;*

Y-sác là con trai đầu tiên do Sa-ra sanh ra cho chồng mình, là Áp-ra-ham và đó là bóng về những người được gọi làm môn đồ đầu tiên của Đức Chúa Jêsus Christ ở trên đất này và trước khi Đức Chúa Jêsus Christ bị người ta bắt và đóng đinh trên thập tự giá, Ngài đã cầu nguyện với Đức Chúa Cha rằng:

Giăng 17:5-19: **Cha ôi! bây giờ xin lấy sự vinh hiển Con vốn có nơi Cha trước khi chưa có thế gian mà làm vinh hiển Con nơi chính mình Cha. Con đã tỏ Danh Cha ra cho những người Cha giao cho Con từ giữa thế gian; họ vốn thuộc về Cha, Cha giao họ cho Con, và họ đã giữ Lời của Cha. Hiện nay họ đã biết rằng mọi sự Cha đã giao cho Con đều là từ Cha mà đến. Vì Con đã truyền cho họ những Lời Cha đã truyền cho Con, và họ đã nhận lấy; nhìn biết quả thật rằng Con đến từ nơi Cha, và tin rằng ấy là Cha sai Con đến. Con vì họ mà cầu nguyện; chẳng phải vì thế gian mà cầu nguyện, nhưng vì kẻ Cha đã giao cho Con, bởi chưng họ thuộc về Cha. Phàm mọi điều thuộc về Con tức là thuộc về Cha, mọi điều thuộc về Cha tức là thuộc về Con, và Con nhân họ được tôn vinh. Con không ở thế gian nữa, nhưng họ còn ở thế gian, và Con về cùng Cha. Lạy Cha thánh, xin gìn giữ họ trong Danh Cha, là Danh Cha đã ban cho Con, để họ cũng hiệp làm một như Chúng Ta vậy. Đang khi Con còn ở với họ, Con gìn giữ họ, trừ đưa con của sự hư mất ra, thì trong đám họ không một người nào bị thất lạc, hầu cho Lời Kinh Thánh được ứng nghiệm. Nhưng bây giờ Con về cùng Cha, và đang khi còn ở thế gian, Con nói những điều đó, hầu cho trong lòng họ được đầy dẫy sự vui mừng của Con. Con đã truyền Lời Cha cho họ, và thế gian ghen ghét họ, vì họ không thuộc về thế gian, cũng như Con không thuộc về thế gian vậy. Con chẳng cầu Cha cất họ khỏi thế gian, nhưng xin Cha gìn giữ họ cho khỏi điều ác. Họ không thuộc về thế gian, cũng như Con không thuộc về thế gian. Xin Cha lấy Lễ Thật khiến họ nên thánh; Lời Cha tức là Lễ Thật. Như Cha đã sai Con trong thế gian, thì Con cũng sai họ trong thế gian. Con vì họ tự làm nên thánh, hầu cho họ cũng nhờ Lễ Thật mà được nên thánh vậy.**

Đức Chúa Jêsus đã rao giảng Lời Đức Chúa Trời cho các môn đồ của Ngài, là lúc họ chưa biết Lễ thật, nên Đức Chúa Jêsus đã cầu xin Đức Chúa Cha khiến cho họ được biết Lễ thật, đó là bóng về một kỳ, các môn đồ đầu tiên của Đức Chúa Jêsus Christ sẽ nhận được Lễ thật từ Đức Chúa Cha, mà sự Y-sác thôi bú đó là bóng về một kỳ, những người tin Chúa sẽ thôi bú thuộc linh, mà được ăn đồ ăn cứng, đó là sự nhận biết Lễ thật.

1 Cô-rinh-tô 3:1-2: **Hỡi anh em, về phần tôi, tôi chẳng có thể nói với anh em như với người thuộc linh, nhưng như với người xác thịt, như với các con đở trong Đấng Christ vậy. Tôi lấy sữa nuôi anh em, chớ chẳng lấy đồ ăn cứng, vì anh em không chịu nổi; đến bây giờ cũng chưa chịu được, vì anh em hãy còn thuộc về xác thịt.**

Lời Chúa chép trong Sáng thế ký đoạn 21 từ câu 8 đến câu 13 đó là hình ảnh tiên tri về ngày lễ Ngũ tuần năm 32 A.D, khi Đức Thánh-Linh giảng trên các môn đồ đầu tiên của Đức Chúa Jêsus Christ tại Giê-ru-sa-lem.

Công vụ các sứ đồ 2:1-47: **Đến ngày lễ Ngũ tuần, môn đồ nhóm họp tại một chỗ. Thành linh, có tiếng từ trời đến như tiếng gió thổi ào ào, đầy khắp nhà môn đồ ngồi. Các môn đồ thấy lưỡi rời rạc từng cái**

một, như lưỡi bằng lửa hiện ra, đậu trên mỗi người trong bọn mình. Hết thảy đều được đầy đầy Đức Thánh Linh, khởi sự nói các thứ tiếng khác, theo như Đức Thánh Linh cho mình nói. Và, bấy giờ có người Giu-đa, kẻ mộ đạo, từ các dân thiên hạ đến, ở tại thành Giê-ru-sa-lem. Lúc tiếng ấy vang ra, dân chúng chạy đến, ai nấy đều sững sờ vì mỗi người đều nghe các môn đồ nói tiếng xứ mình. Chúng đều sợ hãi và lấy làm lạ mà rằng: Hết thảy người nói đó, há chẳng phải là người Ga-li-lê sao? Vậy thì, sao chúng ta nghe ai nấy đều nói tiếng riêng của xứ chúng ta sanh đẻ? Nào người Bạt-thê, Mê-di, Ê-la-mít, kẻ ở tại Mê-sô-bô-ta-mi, Giu-đê, Cáp-ba-đốc, Bông, A-si, Phi-ri-gi, Bam-phi-ly, Ê-díp-tô, đất Li-by gần Sy-ren, nào kẻ từ Rô-ma đến, cả người Giu-đa hoặc người mới theo đạo Giu-đa, người Cơ-rét và Ả-rập nữa, chúng ta đều nghe họ lấy tiếng chúng ta mà nói những sự cao trọng của Đức Chúa Trời. Ai ai đều sợ hãi, không biết nghĩ làm sao, bèn nói với nhau rằng: Việc này là nghĩa làm sao? Nhưng có kẻ lại nhạo báng rằng: Họ say rượu mới đó. Bấy giờ, Phi-e-rô đứng ra cùng mười một sứ đồ, cất tiếng nói với dân chúng rằng: Hỡi người Giu-đa, và mọi người ở tại thành Giê-ru-sa-lem, hãy biết rõ điều này, và lắng tai nghe lời ta. Những người này chẳng phải say như các người ngờ đâu, vì bây giờ mới là giờ thứ ba ban ngày. Nhưng ấy là điều đáng tiên tri Giô-ên đã nói tiên tri rằng: Đức Chúa Trời phán: Trong những ngày sau rốt, Ta sẽ đổ Thần Ta khắp trên mọi xác-thịt; Con trai và con gái các người đều sẽ nói lời tiên tri, bọn trai trẻ sẽ thấy chiêm lạ, và các người già cả sẽ có chiêm bao. Phải, trong những ngày đó, Ta sẽ đổ Thần Ta khắp trên các đầy tớ trai và gái Ta, chúng nó đều nói lời tiên tri; Ta lại sẽ tỏ ra sự lạ lùng ở trên trời, và dấu lạ ở dưới đất; Tức là máu, lửa, và luồng khói; Mặt trời sẽ biến nên tối tăm, mặt trăng hóa ra máu, trước ngày lớn và vinh hiển của Chúa chưa đến; Và lại ai cầu khẩn Danh Chúa thì sẽ được cứu. Hỡi người Y-sơ-ra-ên, hãy nghe lời này: Đức Chúa Jê-sus ở Na-xa-rét, tức là Người mà Đức Chúa Trời đã dùng làm việc quyền phép, sự lạ và dấu lạ ở giữa các người, để làm chứng cho Người trong vòng các người, như chính các người đều biết. Người đó bị nộp theo ý định trước và sự biết trước của Đức Chúa Trời, các người đã mượn tay độc ác mà đóng đinh Người trên thập tự giá và giết đi. Nhưng Đức Chúa Trời đã khiến Người sống lại, bứt đứt dây trói của sự chết, vì nó không thể giữ Người lại dưới quyền nó. Bởi chưng vua Đa-vít có nói về Người rằng: Tôi từng thấy Chúa ở trước mặt tôi luôn, vì Ngài ở bên hữu tôi, hầu cho tôi chẳng bị rúng động chút nào. Bởi cố đó, lòng tôi vui vẻ, lưỡi tôi mừng rỡ, và xác thịt tôi cũng sẽ yên nghỉ trong sự trông cậy; Vì Chúa sẽ chẳng để linh hồn tôi nơi Âm phủ, và chẳng cho Đấng Thánh của Ngài hư nát đâu. Chúa đã cho tôi biết đường sự sống; Cũng sẽ cho tôi đầy lòng vui mừng trước mặt Ngài. Hỡi anh em, ta thật có thể nói cách vững vàng với anh em về tổ Đa-vít rằng người đã chết và chôn rồi, ngày nay mô mả người còn ở giữa chúng ta. Nhưng, vì người là đáng tiên tri, và biết Đức Chúa Trời đã thề hứa với người sẽ cho một hậu tự người ngồi trên ngai mình, thì người đã thấy trước và nói trước về sự sống lại của Đấng Christ rằng: Ngài chẳng bị để nơi Âm phủ, và xác thịt Ngài chẳng thấy sự hư nát. Đức Chúa Jê-sus này, Đức Chúa Trời đã khiến sống lại, và chúng ta thấy đều làm chứng về sự đó. Vậy, sau khi Ngài đã được đem lên bên hữu Đức Chúa Trời, và từ nơi Cha đã nhận lấy Đức Thánh Linh mà Cha đã hứa ban cho, thì Ngài đổ Đức Thánh Linh ra, như các người đang thấy và nghe. Vì vua Đa-vít chẳng hề lên trời, nhưng chính người có nói: Chúa đã phán cùng Chúa tôi rằng: Hãy ngồi bên hữu Ta, cho đến chừng nào Ta để kẻ thù nghịch người dưới chân người, đặt làm bệ cho người. Vậy, cả nhà Y-sơ-ra-ên khá biết chắc rằng Đức Chúa Trời đã tôn Jê-sus này, mà các người đã đóng đinh trên thập tự giá, làm Chúa và Đấng Christ. Chúng nghe bấy nhiêu lời, trong lòng cảm động, bèn hỏi Phi-e-rô và các sứ đồ khác rằng: Hỡi anh em, chúng ta phải làm chi? Phi-e-rô trả lời rằng: Hãy hối cải, ai nấy phải nhân Danh Đức Chúa Jê-sus chịu phép báp-tem, để được tha tội mình, rồi sẽ được lãnh sự ban cho Đức Thánh Linh. Vì Lời hứa thuộc về các người, con cái các người, và thuộc về hết thảy mọi người ở xa, tức là bao nhiêu người mà Chúa là Đức Chúa Trời chúng ta sẽ gọi. Phi-e-rô lại lấy nhiều lời giảng nữa mà giục lòng và khuyên lớn chúng rằng: Các người khá cứu mình thoát khỏi giữa dòng đời gian tà này! Vậy, những kẻ nhận lời đó đều chịu phép báp-tem; và trong ngày ấy, có độ ba ngàn người thêm vào Hội thánh. Và, những người ấy bèn lòng giữ lời dạy của các sứ đồ, sự thông công của anh em, lễ bẻ bánh, và sự cầu nguyện. Mọi người đều kính sợ, vì có nhiều sự kỳ phép lạ làm ra bởi các sứ đồ. Phàm những người tin Chúa đều hiệp lại với nhau, lấy mọi vật làm của chung. Bán hết gia tài điền sản mình mà phân phát cho nhau, tùy sự cần dùng của từng người. Ngày nào cũng vậy, cứ chăm chỉ đến đền thờ; còn ở nhà,

thì bẻ bánh và dùng bữa chung với nhau cách vui vẻ thật thà, ngợi khen Đức Chúa Trời và được đẹp lòng cả dân chúng. Mỗi ngày Chúa lấy những kẻ được cứu thêm vào Hội thánh.

Chúng ta có thể thấy Lời Chúa đã chép về ngày lễ đặc biệt này, đúng là một bữa tiệc rất lớn, với hàng ngàn người tham dự và các món ăn đã được dùng để đãi khách dự tiệc thuộc linh đó chiên, là dê, là bò, là chim bồ câu, là chim cu rừng, cùng rượu ngon (thuộc linh) của Đức Thánh-Linh, mà Đức Chúa Jêsus Christ đã trang bị cho các môn đồ của Ngài và đó là ngày các môn đồ đầu tiên của Đức Chúa Jêsus Christ thôi bú thuộc linh vậy.

Hết thấy những người đã có mặt tại thành Giê-ru-sa-lem ngày đó đã chứng kiến sự lạ lùng mà mọi người đều sợ hãi, không biết nghĩ làm sao, trước quyền phép của Đức Thánh-Linh hành động trên các môn đồ của Đức Chúa Jêsus Christ, nhưng các môn đồ của Đức Chúa Jêsus Christ thì biết rõ điều này, vì họ đã ở tại nơi phòng cao để chờ ơn của Đức Thánh-Linh được ban xuống, như Đức Chúa Jêsus Christ đã phán trước với họ.

Lu-ca 24:36-53: Môn đồ đang nói chuyện như vậy, chính Đức Chúa Jêsus hiện ra giữa đó mà phán rằng: Bình an cho các người! Nhưng môn đồ đều sững sốt rụng rời, tưởng thấy thần. Ngài phán rằng: Sao các người bối rối, và sao trong lòng các người nghi làm vậy? Hãy xem tay chân Ta: thật chính Ta. Hãy sờ đến Ta, và hãy xem; thần thì không có thịt xương, mà các người thấy Ta có. Đang phán vậy, Ngài giơ tay và chân ra cho xem. Nhưng vì cố môn đồ vui mừng nên chưa tin chắc, và lấy làm lạ, thì Ngài phán rằng: Ở đây các người có gì ăn không? Môn đồ dâng cho Ngài một miếng cá nướng. Ngài nhận lấy mà ăn trước mặt môn đồ. Ngài phán: Có Lời chép rằng Đấng Christ phải chịu đau đớn đường ấy, ngày thứ ba sẽ từ kẻ chết sống lại, và người ta sẽ nhân Danh Ngài mà rao giảng cho dân các nước sự ăn năn để được tha tội, bắt đầu từ thành Giê-ru-sa-lem. Các người làm chứng về mọi việc đó; Ta đây sẽ ban cho các người điều Cha Ta đã hứa, còn về phần các người, hãy đợi trong thành cho đến khi được mặc lấy quyền phép từ trên cao. Kế đó, Ngài đem môn đồ đi đến nơi xung quanh làng Bê-tha-ni, giơ tay lên mà ban phước cho. Đang khi ban phước, Ngài lia môn đồ mà được đem lên trời. Môn đồ thờ lạy Ngài rồi trở về thành Giê-ru-sa-lem, mừng rỡ lắm. Môn đồ cứ ở trong đền thờ luôn, ngợi khen Đức Chúa Trời.

Sáng thế ký 21:9-10: Sa-ra thấy đứa trai của A-ga, người Ê-díp-tô, đã sanh cho Áp-ra-ham, cười cợt, thì người nói với Áp-ra-ham rằng: Hãy đuổi con đòi với con nó đi đi, vì đứa trai của con đòi này sẽ chẳng được kế nghiệp cùng con trai tôi là Y-sác đâu.

Bản King James version chép: ⁹And Sarah^{H8283} saw^{H7200} the son^{H1121} of Hagar^{H1904} the Egyptian^{H4713}, which^{H834} she had born^{H3205} unto Abraham^{H85}, mocking^{H6711}. ¹⁰Wherefore she said^{H559} unto Abraham^{H85}, Cast^{H1644} out this^{H2063} bondwoman^{H519} and her son^{H1121}: for the son^{H1121} of this^{H2063} bondwoman^{H519} shall not be heir^{H3423} with my son, even with Isaac^{H3327}.

Chữ A-ga - Hagar^{H1904} chép trong câu 9 trên, đó là chữ הַגָּר - Hagar, số 1904 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự bay, sự tháo chạy, sự viễn vông, sự không thực tế*;

Chữ người Ê-díp-tô - the Egyptian^{H4713} chép trong câu 9 trên, đó là chữ מִצְרַיִם - Mitsriy, số 4713 ra từ chữ מִצְרַיִם - Mitsrayim, số 4714 và chữ מִצְוֹר - mâtso'r, số 4693 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *vùng đất bị chiếm đóng, bị bao vây, bị vây hãm, vật để che chở, để chống đỡ, để phòng vệ, lời bào chữa, lời biện hộ, lời cãi tại tòa án*;

Chữ đứa trai - the son^{H1121} chép trong các câu trên, đó là chữ בֵּן - bên, số 1121 ra từ chữ בְּנֵה - bânâh, số 1129 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *con trai, dân tộc, dòng dõi, để xây dựng, để sửa chữa, để bắt đầu xây dựng, để tạo nên, để làm ra, để kiếm được con cái, để dựng nên*;

Chữ cười cợt - mocking^{H6711} chép trong câu 9 trên, đó là chữ צַחַק - tsâchaq, số 6711 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự cười nhạo cách công khai giữa công chúng, sự trêu chọc trong sự khinh miệt, làm trò đùa qua sự chế nhạo*;

Chữ đuổi - Cast^{H1644} out chép trong câu 10 trên, đó là chữ גָּרַשׁ - garash, số 1644 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *đánh đuổi, lừa đi, xua đuổi, đầy biệt xứ, ly hôn, bắt phải ra, trục xuất, tống ra*;

Chữ kế nghiệp - heir^{H3423} chép trong câu 10 trên, đó là chữ יָרֵשׁ - yârêsh, số 3423 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: *sự chiếm giữ bằng cách đuổi người chủ cũ ra và cai trị nơi của người ấy; sự cướp lấy, sự làm cho bị*

suy kiệt, làm cho nghèo đi; sự tước quyền thừa kế, sự thiêu đốt, sự huỷ diệt;

Trong ý nghĩa thuộc thể, ngày Y-sác thôi bú có thể là một năm sau khi Y-sác được sanh ra (Áp-ra-ham sanh năm 2166 B.C.; Y-sác sanh năm 2066 B.C.). Khi Áp-ram được tám mươi sáu tuổi thì sanh Ích-ma-ên (Sáng thế ký 16:16), như vậy, ngày Y-sác thôi bú, thì Ích-ma-ên (con trai của Áp-ram sanh bởi A-ga) đã được mười sáu tuổi (16 tuổi) và sự Ích-ma-ên cười nhạo Y-sác trước mặt những người đến dự tiệc thôi bú của Y-sác, đó không phải là sự cười của con trẻ, nhưng là sự nhạo báng, sự chế diễu, làm một trò đùa khinh miệt tính ngây thơ của Y-sác khi Y-sác mới bước sang tuổi thứ hai của mình.

Lời Đức Chúa Trời đã chép trong các câu trên không hề chép đến tên Ích-ma-ên, nhưng chép là **con trai của A-ga (the son^{H1121} of Hagar^{H1904})**, người Ê-díp-tô đã cười nhạo Y-sác, đó là một sự đã được chỉ định để nói về dòng dõi của những người còn thuộc về thế gian (mà người Ê-díp-tô là bóng về loài người thế gian, là những người không tin Đức Chúa Trời, hoặc những người mang danh là tin Chúa nhưng lại chối bỏ Lẽ thật).

Không phải bất cứ người nào đã cầu nguyện tiếp nhận Đức Chúa Jêsus Christ thì người đó đã thật sự là người tin Chúa, như người ta vẫn thường nghĩ như vậy, nhưng chúng ta hãy xem Lời Chúa chép gì về những người như vậy, dù những người đó là xưng mình là người tin Chúa.

Phi-líp 3:17-21: Hỡi Anh em, hãy bắt chước tôi, lại xem những kẻ ăn ở theo mẫu mực mà anh em thấy trong chúng tôi. Vì tôi đã thường nói điều này cho anh em, nay tôi lại khóc mà nói nữa: lắm người có cách ăn ở như là kẻ thù nghịch thập tự giá của Đấng Christ. Sự cuối cùng của họ là hư mất; họ lấy bụng mình làm chúa mình, và lấy sự xấu hổ của mình làm vinh hiển, chỉ tư tưởng về các việc thế gian mà thôi. Nhưng chúng ta là công dân trên trời; ấy là từ nơi đó mà chúng ta trông đợi Cứu Chúa mình là Đức Chúa Jêsus Christ, Ngài sẽ biến hóa thân thể hèn hạ chúng ta ra giống như thân thể vinh hiển Ngài, y theo quyền phép Ngài có để phục muôn vật.

Trong thực tế đã xảy ra trong gia đình của Áp-ra-ham lúc đó, bao gồm Sa-ra, A-ga, Ích-ma-ên cùng Y-sác và bản thân Áp-ra-ham và việc Sa-ra đã yêu cầu Áp-ra-ham đuổi hai mẹ con của A-ga ra khỏi nhà mình đó là sự thật đã xảy ra trong kế hoạch của Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời, nhưng chúng ta cũng được biết rằng, Lời Đức Chúa Trời luôn là thần linh và sự sống và hết thảy những sự đã được chép trong sách Sáng thế ký đều mang ý nghĩa về **một nền bền vững, là đá góc quý báu, là đá đã thử nghiệm**, để đến kỳ đã định trong sự biết trước của Đức Chúa Trời, mà dòng dõi thật của Áp-ra-ham, trong Danh của Đức Chúa Jêsus Christ sẽ được hiểu theo Lẽ thật, tức là được thấy những sự mầu nhiệm, mà Đức Chúa Jêsus gọi đó là sự vinh hiển của Ngài.

Như chúng ta đã biết ý nghĩa thuộc linh về mỗi một người trong gia đình của Áp-ra-ham, cùng ý nghĩa của con người cũ khi còn là Áp-ram cho tới khi được nên người mới là Áp-ra-ham, và từ Sa-rai mà được đổi bổn tánh mới là Sa-ra; cùng những ý nghĩa của tên A-ga, Ích-ma-ên và Y-sác, đều mang ý nghĩa bóng về một quá trình thay đổi từ một con người cũ (Áp-ram) dù mang danh cao quý nhưng lại là **hư danh**, vì không được quyền sở hữu Lời của Đức Chúa Trời (mà con kế nghiệp người là bóng), không có giá trị trong Nước Đức Chúa Trời, cho đến khi người được mang một tên mới (Áp-ra-ham) nghĩa là **có thực** và được quyền sở hữu **Lời hằng sống của Đức Chúa Trời**, mà Y-sác là bóng. Quá trình thay đổi này trải qua những sự mà Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời cho phép được xảy đến với hết thảy loài người trên đất này, vì Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời tìm từ giữa loài người một dòng dõi thánh cho Ngài, mà những sự đã xảy ra đó tác động trực tiếp đến thân thể xác thịt và với tâm linh của mỗi người, đặc biệt là trên hết thảy mọi người tin Chúa.

Sau khi Áp-ra-ham và Sa-ra được Đức Giê-Hô-Va giải cứu khỏi A-bi-mê-léc, vua của Ghê-ra, người đã cùng vợ mình là Sa-ra, ra khỏi Ghê-ra và đến sống tại một nơi, mà sau này được gọi là Bê-e-Sê-ba, đó là bóng về việc, khi tâm linh của người tin Chúa đã ăn năn tội lỗi mình và hết lòng trở lại với Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời, thông qua việc tin cậy và vâng giữ các mạng lệnh của Đức Chúa Trời và đó chính là điều mà Đức Giê-Hô-Va đã phán với Áp-ra-ham rằng: **Một đấng nói rằng: Trong độ một năm nữa, ta sẽ trở lại đây với người không sai, và chừng đó, Sa-ra, vợ người, sẽ có một con trai. Sa-ra ở nơi cửa trại sau lưng đấng đó, nghe các lời này.....Há có điều chi Đức Giê-hô-va làm không được chăng? Đến kỳ đã định, trong một năm nữa, ta sẽ trở lại cùng người, và Sa-ra sẽ có một con trai.**

Bản King James version chép câu 10: **Is any thing too hard for the LORD? At the time appointed I will return unto thee, according to the time of life, and Sarah shall have a son.** "**căn cứ theo thời gian của sự sống ... mà Sa-ra sẽ có một con trai**", là ý nghĩa của chữ **sự sống** chép trong sách Sáng thế ký 18:10.

Chữ **sự sống** - life chép trong câu 10 trên, đó là chữ חַיִּים - **chay**, số 2416 ra từ chữ חַיָּה - **chayah**, số 2421 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **cuộc sống, sự sinh hoạt, sự đang sống, sự hiểu rõ, sự nhận thức được, sự sống tích cực, có hiệu lực, thiết thực, có công hiệu, sự nuôi dưỡng, sự duy trì, sự bảo quản, sự thi hành đạo luật, sự phục hưng, sự phục hồi, sự nhắc lại, sự làm lại, sự nối lại, sự làm sống lại, sự sống mạnh mẽ, sự sống thành công, sự sống được phục hồi từ sự chết, được phục hồi từ sự bệnh tật, được phục hồi từ sự thất bại, từ sự chán nản.**

Khi Y-sác đã được sanh ra và khi Y-sác thôi bú, đó là một kỳ đã định cho hết thấy những người tin Chúa đã tái sanh bằng quyền phép của Lễ thật và của Đức Thánh-Linh, thì công việc đầu tiên và trước hết là tâm linh của những người ấy phải trục xuất hoàn toàn những sự thuộc về con người cũ, mà tư tưởng, tâm trí, tấm lòng của người đó phải được làm nên mới và tâm linh của người ấy phải quản trị xác thịt mình, đặc biệt là quản trị cái lưỡi của môi miệng mình, mà tên của con đời A-ga, người Ê-díp-tô đó là bóng.

Đó chính lý do mà Đức Giê-hô-Va đã dùng thiên sứ Gáp-ri-ên khiến cho thầy tế lễ Xa-cha-ri phải bị câm cho đến khi Giăng (báp-tít) được sanh ra, vì nếu môi miệng của thầy tế lễ Xa-cha-ri tiếp tục nói ra những lời tiêu cực, vô tín, thì quyền lực của ma quỷ sẽ tận dụng các lời đó mà huỷ diệt sự sống của Giăng báp-tít, như ý nghĩa của chữ kế nghiệp được chép trong Sáng thế ký 21 câu 10 mà Sa-ra đã nói.

Ê-phê-sô 4:17-24: **Vậy, này là điều tôi nói và điều tôi nhân Danh Chúa mà rao ra: ấy là anh em chớ nên ăn ở như người ngoại đạo nữa, họ theo sự hư không của ý tưởng mình, bởi sự ngu muội ở trong họ, và vì lòng họ cứng cõi nên trí khôn tối tăm, xa cách sự sống của Đức Chúa Trời. Họ đã mất cả sự cảm biết, đành bỏ mình trong một đời buông lung, đem lòng mê đắm không biết chán mà phạm hết mọi điều ô uế. Nhưng anh em học cho biết Đấng Christ thì chẳng phải như vậy, vì anh em đã nghe đạo Ngài, và được dạy dỗ trong Ngài (y theo lẽ thật trong Đức Chúa Jê-sus) rằng anh em phải bỏ cách ăn nết ở ngày trước, thoát lột người cũ là người bị hư hỏng bởi tư dục dõ dãnh, mà phải làm nên mới trong tâm trí mình, và mặc lấy người mới, tức là người đã được dựng nên giống như Đức Chúa Trời, trong sự công bình và sự thánh sạch của lẽ thật.**

Lời Đức Chúa Trời cũng cảnh báo trước về sự sàng lọc trong hết thấy những người mang danh là tin Chúa, nhưng lại không sống theo đường lối của Đức Chúa Trời, mà những người sống theo tư dục của xác thịt mình sẽ bị gọi là người thế gian (mà người Ê-díp-tô là bóng).

Kể từ khi Đức Thánh-Linh được ban xuống cho Hội-Thánh của Đức Chúa Jê-sus Christ, những người tin Chúa, nhưng lại sống theo xác thịt mình, đã luôn chống lại những người noi theo Đức Thánh-Linh. Những người sống theo xác thịt đó luôn nhạo báng các ân tứ mà Đức Thánh-Linh đã ban cho những người tin Chúa có đức tin vào các mạng lệnh mà Đức Chúa Jê-sus Christ đã phán.

Ga-la-ti 4:19-31: **Hỡi các con, vì các con mà ta lại chịu đau đớn của sự sanh nở, cho đến chừng nào Đấng Christ thành hình trong các con, ta muốn ở cùng các con và thay đổi cách nói; vì về việc các con, ta rất là bối rối khó xử. Hãy nói cho tôi, anh em là kẻ ưa phục dưới luật pháp, há không nghe luật pháp sao? Vì có chép rằng Áp-ra-ham có hai con trai: một là con của người nữ tôi mọi, một là con của người nữ tự chủ. Nhưng con của người nữ tôi mọi sanh ra theo xác thịt, con của người nữ tự chủ sanh ra theo lời hứa. Cả điều đó có một nghĩa bóng: hai người nữ đó tức là hai lời giao ước, một là lời giao ước tại núi Si-na-i, sanh con ra để làm tôi mọi ấy là nàng A-ga. Và, A-ga, ấy là núi Si-na-i, trong xứ A-ra-bi; khác nào như thành Giê-ru-sa-lem bây giờ, thành đó với con cái mình đều làm tôi mọi. Nhưng thành Giê-ru-sa-lem ở trên cao là tự do, và ấy là mẹ chúng ta. Vì có Lời chép: Hỡi đàn bà son, người là kẻ chẳng sanh nở chi hết, hãy vui mừng; Người là kẻ chẳng từng chịu đau đớn sanh đẻ, hãy nức lòng mừng rỡ và bật tiếng reo cười, vì con cái của vợ bị để sẽ đông hơn con cái của người nữ có chồng. Hỡi anh em, về phần chúng ta, chúng ta cũng như Y-sác, là con của lời hứa. Nhưng, như bây giờ, kẻ sanh ra theo xác thịt bắt bớ kẻ sanh ra theo Thánh Linh, thì hiện nay cũng còn là thế ấy. Song Kinh Thánh, có nói gì? Hãy đuổi người nữ tôi mọi và con trai nó; vì con trai của người nữ tôi mọi sẽ không được kế tự với con trai của người nữ tự chủ. Ấy vậy, hỡi anh em, chúng ta chẳng phải là con cái của người nữ tôi mọi, bèn là người nữ tự chủ.**

Sáng thế ký 21:11-13: **Lời này lấy làm buồn lòng Áp-ra-ham lắm, vì có con trai mình. Nhưng Đức Chúa Trời phán cùng Áp-ra-ham rằng: Người chớ buồn bực vì con trai và con đời người. Sa-ra nói thế**

nào, hãy nghe theo tiếng người nói; vì do nơi Y-sác sẽ sanh ra dòng dõi lưu danh người. Ta cũng sẽ làm cho đứa trai của con đời trở nên một dân, vì nó cũng do nơi người mà ra.

Nguyên văn câu 11 chép rằng, *Áp-ra-ham đã rất đau buồn trong mắt của người, nghĩa là trong sự hiểu biết của người, vì Ích-ma-ên là con trai của mình.*

Trong thực tế, trước khi trở nên một người tin Chúa được tái sanh, mọi người đều đã từng đạt được cho cuộc sống mình, là những điều mà loài người thế gian mơ ước, mong muốn, như bằng cấp, địa vị, sự nghiệp, danh vọng, sự tôn trọng, sự giàu có mà người ta đã phải nỗ lực trong xác thịt mình mà có được. Nhưng khi tâm linh được tái sanh và khi Lời của Đức Chúa Trời được công bố qua chính môi miệng của mình, thì người ấy được thấy quyền phép của Lời Đức Chúa Trời được ứng nghiệm trên cuộc đời mình, trên thân thể mình, bấy giờ người ấy phải đối diện với nguyên tắc của Nước Đức Chúa Trời, đó là của cải của sự sống mình ở đâu thì lòng của người tin Chúa phải ở đó. Cũng tại điểm này, sẽ có một sự tranh chấp xảy ra trong người ấy, giữa ý muốn của Đức Chúa Trời phải được nên, hay là ý muốn của xác thịt mình được tôn trọng.

Lu-ca 18:15-30: Người ta cũng đem con trẻ đến cùng Đức Chúa Jê-sus, cho được Ngài rờ đến chúng nó. Môn đồ thấy vậy, trách những người đem đến. Nhưng Đức Chúa Jê-sus gọi họ mà phán rằng: hãy để con trẻ đến cùng Ta, đừng ngăn cấm; vì nước Đức Chúa Trời thuộc về những người giống như con trẻ ấy. Quả thật, Ta nói cùng các người, ai không nhận lãnh nước Đức Chúa Trời như một đứa trẻ, thì sẽ không được vào đó. Bấy giờ có một quan hỏi Đức Chúa Jê-sus rằng: Thưa thầy nhân lành, tôi phải làm gì cho được hưởng sự sống đời đời? Đức Chúa Jê-sus phán rằng: Sao người gọi Ta là nhân lành? Chỉ có một Đấng nhân lành, là Đức Chúa Trời. Người đã biết các điều răn này: Người chớ phạm tội tà dâm; chớ giết người; chớ trộm cướp; chớ nói chứng dối; hãy hiếu kính cha mẹ. Người ấy thưa rằng: Tôi đã giữ các điều ấy từ thuở nhỏ. Đức Chúa Jê-sus nghe vậy, bèn phán rằng: Còn thiếu cho người một điều; hãy bán hết gia tài mình, phân phát cho kẻ nghèo, thì người sẽ có của cải ở trên trời; bấy giờ hãy đến mà theo Ta. Nhưng người ấy nghe mấy lời thì trở nên buồn rầu, vì giàu có lắm. Đức Chúa Jê-sus thấy người buồn rầu, bèn phán rằng: Kẻ giàu vào nước Đức Chúa Trời là khó dường nào! Lạc đà chui qua lỗ kim còn dễ hơn người giàu vào nước Đức Chúa Trời! Những người nghe điều đó, nói rằng: Vậy thì ai được cứu? Ngài đáp rằng: Sự chi người ta không làm được, thì Đức Chúa Trời làm được. Phi-e-rô bèn thưa rằng: nầy chúng tôi đã bỏ sự mình có mà theo thầy. Đức Chúa Jê-sus phán rằng: Quả thật, Ta nói cùng các người, người nào vì cơ nước Đức Chúa Trời mà bỏ nhà cửa, cha mẹ, anh em, vợ con, thì trong đời nầy được lãnh nhiều hơn, và đời sau được sự sống đời đời.

Giê-Hô-Va Đức Chúa Trời đã khuyên Áp-ra-ham nghe theo lời của Sa-ra, vì lúc này Sa-ra đã có một con trai, nghĩa là thân thể xác thịt của người tin Chúa đã được nên mới bởi quyền phép của Đức Thánh-Linh, và môi miệng của người ấy được nói theo cách của Đức Thánh-Linh, nghĩa là người ấy đã nhận biết rằng, mình phải lột bỏ những sự thuộc về con người cũ, là lột bỏ tánh xác thịt mình, mà con đời A-ga cùng đứa con sanh bởi A-ga đó là bóng về hậu quả của những sự thuộc về con người cũ, cũng phải bị lột bỏ.

Cô-lô-se 2:8-11: **Hãy giữ chừng, kẻo có ai lấy triết học và lời hư không, theo lời truyền khẩu của loài người, sơ học của thế gian, không theo Đấng Christ, mà bắt anh em phục chằng. Vì sự đầy dẫy của bốn tánh Đức Chúa Trời thấy đều ở trong Đấng ấy như có hình. Anh em lại nhờ Ngài mà có được đầy dẫy mọi sự, vì Ngài là đầu của mọi quyền cai trị và mọi thế lực. Anh em cũng chịu cắt bì trong Ngài, không phải phép cắt bì bởi tay người ta làm ra, nhưng là phép cắt bì của Đấng Christ, là lột bỏ tánh xác thịt của chúng ta.**

Sáng thế ký 21:12: Đức Giê-Hô-Va phán cùng Áp-ra-ham rằng: Người chớ buồn bực vì con trai và con đời người. Sa-ra nói thể nào, hãy nghe theo tiếng người nói; vì do nơi Y-sác sẽ sanh ra dòng dõi lưu danh người.

Bản King James version chép: ¹² And God ^{H430} said ^{H559} unto Abraham ^{H85}, Let it not be grievous ^{H7489} in thy sight ^{H5869} because ^{H5921} of the lad ^{H5288}, and because ^{H5921} of thy bondwoman ^{H519}; in all ^{H3605} that Sarah ^{H8283} hath said ^{H559} unto thee, hearken ^{H8085} unto her voice ^{H6963}; for in Isaac ^{H3327} shall thy seed ^{H2233} be called ^{H7121}.

Có nghĩa là: Đức Chúa Trời phán với Áp-ra-ham rằng: Người chớ quá đau khổ (buồn bực) trong sự nhìn nhận của xác thịt mình bởi vì đứa trẻ và vì cơ con đời của người; trong các điều Sa-ra đã nói với người, hãy

lắng nghe tiếng nói của người; vì trong Y-sác mà dòng dõi của người sẽ được gọi tên.

Đức Giê-hô-Va đã không gọi Ích-ma-ên là con trai của Áp-ra-ham như bản tiếng Việt đã dịch, nhưng Đức Giê-hô-Va đã dùng ngôn ngữ để gọi Ích-ma-ên là một đứa bé, hoặc nam hoặc nữ đều có thể gọi như vậy, đó là chữ **the lad**^{H5288} trong tiếng Anh (English), để mô tả đứa trẻ thơ dại, chứ không xứng với độ tuổi 16 của Ích-ma-ên vào lúc đó, và đó là chữ **נָעִר** - **na'ar**, số 5288 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **một đứa trẻ (hoặc trai, hoặc gái), kẻ đầy tớ, tiếng sột soạt của lá cây, tiếng gầm gừ của sư tử, tình trạng rối tung, tình trạng lộn xộn, sự lật đổ, sự quăng lên quật xuống, sự rũ bỏ vật gì;**

Trong con mắt của Đức Giê-hô-Va, Ích-ma-ên được coi như là một sự gây ra những vướng víu, làm cho lộn xộn công việc và làm rối bởi kế hoạch, là điều cần phải rũ bỏ, vì nó không nằm trong kế hoạch của Đức Chúa Trời và nó không được Đức Giê-hô-Va chấp nhận.

Chữ **buồn bực** - **sight**^{H5869} chép trong câu 12 trên, đó là chữ **אֵינָן** - **'ayin**, số 5869 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **con mắt, nỗi đau đớn, ưu phiền, vẻ bề ngoài, vẻ mặt, sự không bằng lòng, sự nhận biết, sự hiểu biết, sự suy nghĩ, sự hiện tại, sự nhìn nhận, sự tưởng như là;**

Chữ **hãy nghe** - **hearken**^{H8085} chép trong câu 12 trên, đó là chữ **שָׁמַע** - **shâma**, số 8085 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **hãy chú ý lắng nghe một cách thông minh, hãy quan tâm đến, hãy vâng theo, hãy chấp nhận trong sự hiểu biết, hãy làm chứng về điều đó;**

Chữ **tiếng người nói** - **voice**^{H6963} chép trong câu 12 trên, đó là chữ **קוֹל** - **qôl**, số 6963 của tiếng Hê-bơ-rơ, có nghĩa là: **sự tuyên bố, sự công bố ra bằng tiếng nói,**

Đức Giê-hô-Va đã phán với Áp-ra-ham hãy chú ý, hãy để ý, hãy lắng nghe cách thông minh để hiểu được ý nghĩa của các lời mà Sa-ra đã nói ra, vì các lời của Sa-ra là nói theo điều người đã được cảm động mà nói, chứ không phải của con người cũ và Đức Giê-hô-Va phán tiếp với Áp-ra-ham rằng, vì qua Y-sác mà người sẽ một dòng dõi mang danh người, nghĩa là mang danh Áp-ra-ham, mà ý nghĩa của chữ Áp-ra-ham không chỉ mang ý nghĩa là **cha của nhiều dân tộc**, theo văn tự ngôn ngữ Hê-bơ-rơ, mà theo Lẽ thật, sẽ là **một dòng dõi được hưởng quyền kế tự Lời của Đức Chúa Trời.**

Chúng ta hãy xem Đức Chúa Jêsus đã phán về Lẽ thật như thế nào:

Ma-thi-ơ 12:46-50: Khi Đức Chúa Jêsus còn phán cùng dân chúng, thì mẹ và anh em Ngài đến đứng ngoài, muốn nói cùng Ngài. Có người thưa cùng Ngài rằng: Đây này, mẹ và anh em thầy ở ngoài, muốn nói cùng thầy. Ngài đáp rằng: Ai là mẹ Ta, ai là anh em Ta? Ngài giơ tay chỉ các môn đồ mình, mà phán rằng: Đây là mẹ Ta cùng anh em Ta! Vì hễ ai làm theo ý muốn Cha Ta ở trên trời, thì người đó là anh em, chị em Ta, cùng là mẹ Ta vậy.

Đức Giê-hô-Va muốn Áp-ra-ham hiểu rằng, loài người là công việc do tay Ngài làm ra, phải hầu việc Ngài và làm sáng Danh Ngài, chứ không phải loài người do tự nhiên mà có và người ta muốn làm gì thì làm, muốn theo ai thì theo, là điều mà cho đến tận ngày sau rốt này, người ta vẫn nghĩ như vậy, thậm chí những người mang danh là người tin Chúa cũng không nhận biết Lẽ thật này, vì thế cho nên họ đã không nhường sự vinh hiển cho Đức Chúa Trời, mà người ta chỉ muốn được hưởng những sự tốt lành của Đức Chúa Trời ban cho mình đang khi người ta còn sống trên đất này, mà không để ý đến công việc của Đức Giê-hô-Va.

Thi-Thiên 40:5-10: Hỡi Giê-hô-va, Đức Chúa Trời tôi, công việc lạ lùng Chúa đã làm, và những tư tưởng của Chúa hướng cùng chúng tôi, thật là nhiều, không thể sắp đặt trước mặt Chúa; Nếu tôi muốn truyền các việc ấy ra, và nói đến, thật lấy làm nhiều quá không đếm được. Chúa không thích của tế lễ hoặc của lễ chay: Chúa đã sở tai tôi. Chúa không có đòi của lễ thiêu hay là của lễ chuộc tội. Bấy giờ tôi nói: Đây tôi đến; Trong quyển sách đã có chép về tôi; Hỡi Đức Chúa Trời tôi, tôi lấy làm vui mừng làm theo ý muốn Chúa, Luật pháp Chúa ở trong lòng tôi. Trong hội lớn tôi đã truyền tin vui về sự công bình; Kia, tôi chẳng có ngậm miệng lại, hỡi Đức Giê-hô-va, Ngài biết điều đó. Tôi chẳng giấu sự công bình Chúa ở nơi lòng tôi; Tôi đã truyền ra sự thành tín và sự cứu chuộc của Chúa; Tôi nào có giấu hội lớn sự nhân từ và lẽ thật của Chúa.